

Sadržaj

I. *Zakonodavni akti*

DIREKTIVE

- ★ **Direktiva (EU) 2016/943 Europskog parlamenta i Vijeća od 8. lipnja 2016. o zaštiti neotkrivenih znanja i iskustva te poslovnih informacija (poslovne tajne) od nezakonitog pribavljanja, korištenja i otkrivanja ⁽¹⁾** 1

II. *Nezakonodavni akti*

MEĐUNARODNI SPORAZUMI

- ★ **Odluka Vijeća (EU) 2016/944 od 6. lipnja 2016. o sklapanju Sporazuma o suradnji o Civilnom globalnom navigacijskom satelitskom sustavu (GNSS) između Europske zajednice i njezinih država članica, s jedne strane, i Republike Koreje, s druge strane** 19

UREDBE

- Provedbena uredba Komisije (EU) 2016/945 od 14. lipnja 2016. o utvrđivanju paušalnih uvoznih vrijednosti za određivanje ulazne cijene određenog voća i povrća 21

ODLUKE

- ★ **Odluka Vijeća (EU) 2016/946 od 9. lipnja 2016. o uvođenju privremenih mjera u području međunarodne zaštite u korist Švedske u skladu s člankom 9. Odluke (EU) 2015/1523 i člankom 9. Odluke (EU) 2015/1601 o uvođenju privremenih mjera u području međunarodne zaštite u korist Italije i Grčke** 23

⁽¹⁾ Tekst značajan za EGP

★ Odluka Vijeća (ZVSP) 2016/947 od 14. lipnja 2016. o izmjeni Zajedničke akcije 2008/124/ZVSP o Misiji Europske unije za uspostavu vladavine prava na Kosovu* (EULEX KOSOVO)	26
★ Odluka (EU) 2016/948 Europske središnje banke od 1. lipnja 2016. o provedbi programa kupnje vrijednosnih papira korporativnog sektora (ESB/2016/16)	28

* Ovim se nazivom ne dovode u pitanje stajališta o statusu te je on u skladu s RVSUN-om 1244 (1999) i mišljenjem Međunarodnog suda o proglašenju neovisnosti Kosova.

I.

(Zakonodavni akti)

DIREKTIVE

DIREKTIVA (EU) 2016/943 EUROPSKOG PARLAMENTA I VIJEĆA

od 8. lipnja 2016.

o zaštiti neotkrivenih znanja i iskustva te poslovnih informacija (poslovne tajne) od nezakonitog pribavljanja, korištenja i otkrivanja

(Tekst značajan za EGP)

EUROPSKI PARLAMENT I VIJEĆE EUROPSKE UNIJE,

uzimajući u obzir Ugovor o funkcioniranju Europske unije, a posebno njegov članak 114.,

uzimajući u obzir prijedlog Europske komisije,

nakon prosljeđivanja nacрта zakonodavnog akta nacionalnim parlamentima,

uzimajući u obzir mišljenje Europskoga gospodarskog i socijalnog odbora ⁽¹⁾,

u skladu s redovnim zakonodavnim postupkom ⁽²⁾,

budući da:

- (1) Poduzeća i nekomercijalne istraživačke institucije ulažu u pribavljanje, razvoj i primjenu znanja i iskustva (know-how) te informacija koji su platežno sredstvo gospodarstva znanja i osiguravaju konkurentsku prednost. To ulaganje u stvaranje i primjenu intelektualnog kapitala određujući je faktor u pogledu njihove konkurentnosti i uspješnosti povezane s inovacijama na tržištu te stoga i povrata ulaganja, koji je temeljna motivacija za poslovna istraživanja i razvoj. Poduzeća se koriste različitim sredstvima za prisvajanje rezultata svojih aktivnosti povezanih s inovacijama kada zbog otvorenosti nije moguće potpuno iskorištavanje njihova ulaganja u istraživanje i inovacije. Jedno od takvih sredstava jest korištenje prava intelektualnog vlasništva kao što su patenti, prava na dizajn ili autorska prava. Druga sredstva za stjecanje rezultata inovacija jesu zaštita pristupa znanju koje je vrijedno za subjekta, a nije opće poznato, i iskorištavanje tog znanja. Takvo vrijedno znanje i iskustvo te vrijedne poslovne informacije, koji su neotkriveni i koji bi trebali ostati povjerljivi, nazivaju se poslovna tajna.
- (2) Poduzeća, neovisno o svojoj veličini, pridaju poslovnim tajnama jednaku vrijednost kao patentima i ostalim oblicima prava intelektualnog vlasništva. Ona koriste povjerljivost kao alat za poslovnu konkurentnost i upravljanje istraživačkim inovacijama te u odnosu na raznolik spektar informacija koje uključuju ne samo tehnološko znanje, nego i komercijalne podatke kao što su informacije o klijentima i dobavljačima, poslovni planovi i istraživanja tržišta i tržišne strategije. Mala i srednja poduzeća (MSP-ovi) još više cijene poslovne

⁽¹⁾ SL C 226, 16.7.2014., str. 48.

⁽²⁾ Stajalište Europskog parlamenta od 14. travnja 2016. (još nije objavljeno u Službenom listu) i odluka Vijeća od 27. svibnja 2016.

informacije i oslanjaju se na njih. Poslovne tajne stvarateljima i inovatorima omogućuju ostvarivanje dobiti od njihovih tvorevina ili inovacija jer se njima, bilo kao nadopunom prava intelektualnog vlasništva ili alternativom tim pravima, štiti široki spektar znanja i iskustva te poslovnih informacija te su stoga one osobito važne za poslovnu konkurentnost kao i za istraživanje i razvoj te uspješnost povezanu s inovacijama.

- (3) Otvorene inovacije katalizator su novih ideja kojima se zadovoljavaju potrebe potrošača i rješavaju društveni izazovi te kojima se tim idejama omogućava da pronađu svoj put do tržišta. Takve inovacije važna su poluga za stvaranje novog znanja te se njima podupire nastajanje novih i inovativnih poslovnih modela koji se temelje na uporabi zajednički stvorenog znanja. Zajednička istraživanja, uključujući prekograničnu suradnju, osobito su važna za povećanje razina poslovnog istraživanja i razvoja na unutarnjem tržištu. Širenje znanja i informacija trebalo bi smatrati ključnim za osiguranje dinamičnih, pozitivnih i jednakih mogućnosti poslovnog razvoja, posebno za MSP-ove. Na unutarnjem tržištu na kojem su prepreke za prekograničnu suradnju svedene na najmanju moguću mjeru i suradnja nije narušena, intelektualnim stvaralaštvom i inovacijama trebalo bi poticati ulaganje u inovativne procese, usluge i proizvode. Takvo okruženje kojim se potiču intelektualno stvaralaštvo i inovacije te u kojem se ne otežava mobilnost radne snage također je važno za rast zaposlenosti i za poboljšanje konkurentnosti gospodarstva Unije. Poslovne tajne imaju važnu ulogu u zaštiti razmjene znanja među poduzećima, uključujući osobito MSP-ove, i istraživačkim institucijama, kako unutar tako i preko granica unutarnjeg tržišta u kontekstu istraživanja i razvoja te inovacija. Poslovne tajne jedan su od oblika zaštite intelektualnih tvorevina i inovacijskog znanja i iskustva koje poduzeća najčešće koriste, no istodobno su postojećim pravnim okvirom Unije najmanje zaštićene u slučaju kada ih druge osobe nezakonito pribavljaju, koriste ili otkrivaju.
- (4) Inovacijska poduzeća sve su više izložena nepoštenim praksama s ciljem protupravnog pribavljanja poslovnih tajni, kao što su krađa, neovlašteno umnožavanje, ekonomska špijunaža ili kršenje zahtjeva u vezi s povjerljivosti, a koje imaju ishodište u Uniji ili izvan nje. Nedavne promjene kao što su globalizacija, veća eksternalizacija, duži lanci opskrbe te povećana uporaba informacijske i komunikacijske tehnologije doprinose povećanju rizika povezanih s tim praksama. Nezakonitim pribavljanjem, korištenjem ili otkrivanjem poslovne tajne ugrožava se sposobnost zakonitih nositelja poslovne tajne da od svojih nastojanja povezanih s inovacijama ostvare dobit zbog činjenice da su prvi ponuđači. Bez učinkovitih i usporedivih pravnih mjera za zaštitu poslovnih tajni u cijeloj Uniji, uništavaju se poticaji za pokretanje prekograničnih aktivnosti povezanih s inovacijama na unutarnjem tržištu te se ne može iskoristiti potencijal poslovnih tajni kao pokretača gospodarskog rasta i zapošljavanja. Na taj način destimuliraju se inovacije i kreativnost te se smanjuju ulaganja, što utječe na neometano funkcioniranje unutarnjeg tržišta te narušava njegov potencijal za poticanje rasta.
- (5) Međunarodna nastojanja poduzeta u okviru Svjetske trgovinske organizacije kojima se nastojalo riješiti ovaj problem dovela su do sklapanja Sporazuma o trgovinskim aspektima prava intelektualnog vlasništva (Sporazum o TRIPS-u). Sporazum o TRIPS-u, između ostalog, sadržava odredbe o zaštiti poslovnih tajni u slučaju kada ih nezakonito pribavljaju, koriste ili otkrivaju treće osobe, koje su zajednički međunarodni standardi. Sve države članice kao i sama Unija obvezane su tim Sporazumom koji je odobren Odlukom Vijeća 94/800/EZ ⁽¹⁾.
- (6) Među zakonodavstvima država članica, neovisno o Sporazumu o TRIPS-u, postoje znatne razlike u pogledu zaštite poslovnih tajni u slučaju kada ih druge osobe nezakonito pribavljaju, koriste ili otkrivaju. Primjerice, nisu sve države članice donijele nacionalne definicije poslovne tajne ili nezakonitog pribavljanja, korištenja ili otkrivanja poslovne tajne pa se stoga informacijama o opsegu zaštite ne može lako pristupiti i taj se opseg razlikuje među državama članicama. Osim toga, ne postoji dosljednost u pogledu pravnih sredstava u okviru građanskog prava koja su dostupna u slučaju nezakonitog pribavljanja, korištenja ili otkrivanja poslovnih tajni jer nalozi o zabrani i prestanku aktivnosti protiv trećih osoba koje nisu konkurenti zakonitog nositelja poslovne tajne nisu uvijek dostupni u svim državama članicama. Razlike među državama članicama postoje i u pogledu postupanja prema trećoj osobi koja je u dobroj vjeri pribavila poslovnu tajnu, ali je prilikom korištenja saznala da je to pribavljanje omogućeno ranijim nezakonitim pribavljanjem poslovne tajne od strane druge osobe.
- (7) Nacionalna pravila razlikuju se i po tome je li zakonitim nositeljima poslovne tajne dopušteno tražiti uništenje robe koju su proizvele treće osobe koje se nezakonito koriste poslovnim tajnama ili povrat ili uništenje svih

⁽¹⁾ Odluka Vijeća 94/800/EZ od 22. prosinca 1994. o sklapanju u ime Europske zajednice, s obzirom na pitanja iz njezine nadležnosti, sporazuma postignutih u Urugvajskom krugu multilateralnih pregovora (1986.–1994.) (SL L 336, 23.12.1994., str. 1.).

dokumenata, spisa ili materijala koji sadržavaju poslovnu tajnu koja je nezakonito pribavljena ili korištena ili koji su sami po sebi takva poslovna tajna. Nadalje, u nacionalnim pravilima o izračunu naknade štete koja se primjenjuju ne uzima se uvijek u obzir nematerijalna narav poslovnih tajni, čime se otežava dokazivanje stvarno izgubljene dobiti ili stjecanja bez osnove počinitelja povrede kada se ne može utvrditi tržišna vrijednost dotične informacije. Svega nekoliko država članica dopušta primjenu apstraktnih pravila o izračunu naknade štete na temelju primjerene naknade koja bi se trebala platiti da je postojala licencija za korištenje poslovne tajne. Osim toga, mnogim nacionalnim pravilima nije predviđena odgovarajuća zaštita povjerljivosti poslovne tajne kada nositelj poslovne tajne podnese zahtjev u slučaju kada je treća osoba navodno nezakonito pribavila, koristila ili otkrila poslovnu tajnu, čime se smanjuje privlačnost postojećih mjera i pravnih sredstava te slabi ponuđena zaštita.

- (8) Razlike u pravnoj zaštiti poslovnih tajni koju predviđaju države članice pokazuju da posvuda u Uniji ne postoji istovrijedna razina zaštite poslovnih tajni, što dovodi do rascjepkanosti unutarnjeg tržišta u tom području i slabljenja općeg odvratajućeg učinka relevantnih pravila. Učinak na unutarnje tržište postoji u onoj mjeri u kojoj se takvim razlikama smanjuju poticaji poduzećima za pokretanje prekograničnih gospodarskih aktivnosti povezanih s inovacijama, uključujući suradnju s partnerima u području istraživanja ili proizvodnje, eksternalizaciju ili ulaganje u drugim državama članicama, koje ovise o korištenju informacija koje uživaju zaštitu kao poslovne tajne. Prekogranični umreženi istraživanje i razvoj kao i aktivnosti povezane s inovacijama, uključujući s njima povezanu proizvodnju i kasniju prekograničnu trgovinu, postaju manje privlačni i sve teži unutar Unije, što također dovodi do neučinkovitosti povezanih s inovacijama širom Unije.
- (9) Osim toga, poduzeća u državama članicama s usporedivo nižim razinama zaštite izložena su većem riziku zbog toga što se poslovne tajne mogu lakše ukrasti ili na drugi način nezakonito pribaviti. Posljedica toga je neučinkovita raspodjela kapitala za inovacije kojima se potiče rast na unutarnjem tržištu zbog viših troškova za zaštitne mjere kako bi se nadoknadila nedostatna pravna zaštita u pojedinim državama članicama. To također pogoduje aktivnostima nepoštenih konkurenata koji bi, nakon nezakonitog pribavljanja poslovnih tajni, mogli robu do koje su došli takvim pribavljanjem proširiti na cijelom unutarnjem tržištu. Razlikama u zakonodavnim uređenjima također se olakšava uvoz robe iz trećih zemalja u Uniju putem ulaznih točaka sa slabijom zaštitom u slučajevima kada se dizajn, proizvodnja ili stavljanje na tržište te robe temelje na ukradenim ili na drugi način nezakonito pribavljenim poslovnim tajnama. Gledajući u cjelini, takvim razlikama ometa se pravilno funkcioniranje unutarnjeg tržišta.
- (10) Primjereno je predvidjeti pravila na razini Unije radi približavanja prava država članica kako bi se osiguralo da postoji dostatna i dosljedna razina pravne zaštite u okviru građanskog prava na unutarnjem tržištu u slučaju nezakonitog pribavljanja, korištenja ili otkrivanja poslovne tajne. Tim se pravilima ne bi trebala dovoditi u pitanje mogućnost da države članice predvide sveobuhvatniju zaštitu od nezakonitog pribavljanja, korištenja ili otkrivanja poslovnih tajni pod uvjetom da se poštuju zaštitne mjere za zaštitu interesa drugih osoba izričito predviđene u ovoj Direktivi.
- (11) Ova Direktiva ne bi trebala utjecati na primjenu pravila Unije ili nacionalnih pravila kojima se zahtijeva otkrivanje informacija, uključujući poslovne tajne, javnosti ili tijelima javne vlasti. Ona ne bi trebala utjecati ni na primjenu pravila kojima se tijelima javne vlasti dopušta prikupljanje informacija radi obavljanja njihovih dužnosti ili pravila kojima se tim tijelima javne vlasti dopušta daljnje otkrivanje relevantnih informacija javnosti ili se to od njih zahtijeva. Takva pravila obuhvaćaju, posebice, pravila o otkrivanju, od strane institucija i tijela Unije ili nacionalnih tijela javne vlasti, poslovnih informacija koje su u njihovom posjedu na temelju Uredbe (EZ) br. 1049/2001 Europskog parlamenta i Vijeća ⁽¹⁾, Uredbe (EZ) br. 1367/2006 Europskog parlamenta i Vijeća ⁽²⁾ i Direktive 2003/4/EZ Europskog parlamenta i Vijeća ⁽³⁾ ili na temelju drugih pravila o javnom pristupu dokumentima ili obvezama transparentnosti nacionalnih tijela javne vlasti.
- (12) Ova Direktiva ne bi trebala utjecati na pravo socijalnih partnera da sklapaju kolektivne ugovore, kada je to predviđeno radnim pravom, u pogledu bilo koje obveze neotkrivanja poslovne tajne ili ograničavanja njezina

⁽¹⁾ Uredba (EZ) br. 1049/2001 Europskog parlamenta i Vijeća od 30. svibnja 2001. o javnom pristupu dokumentima Europskog parlamenta, Vijeća i Komisije (SL L 145, 31.5.2001., str. 43.).

⁽²⁾ Uredba (EZ) br. 1367/2006 Europskog parlamenta i Vijeća od 6. rujna 2006. o primjeni odredaba Aarhuške konvencije o pristupu informacijama, sudjelovanju javnosti u odlučivanju i pristupu pravosuđu u pitanjima okoliša na institucije i tijela Zajednice (SL L 264, 25.9.2006., str. 13.).

⁽³⁾ Direktiva 2003/4/EZ Europskog parlamenta i Vijeća od 28. siječnja 2003. o javnom pristupu informacijama o okolišu i stavljanju izvan snage Direktive Vijeća 90/313/EEZ (SL L 41, 14.2.2003., str. 26.).

korištenja te posljedica kršenja takve obveze od stranke koja joj podliježe. To bi trebalo biti povezano s uvjetom da se takvim kolektivnim ugovorom ne ograničavaju iznimke utvrđene u ovoj Direktivi kada zahtjev za primjenu mjera, postupaka ili pravnih sredstava predviđenih u ovoj Direktivi zbog navodnog pribavljanja, korištenja i otkrivanja poslovne tajne treba odbaciti.

- (13) Ovu Direktivu ne bi trebalo shvaćati na način da se njome ograničava sloboda poslovnog nastana, slobodno kretanje radnika ili mobilnost radnika kako je predviđeno u pravu Unije. Namjena ove Direktive nije ni da utječe na mogućnost sklapanja sporazuma o zabrani natjecanja zaposlenika s poslodavcem, u skladu s primjenjivim pravom.
- (14) Važno je utvrditi homogenu definiciju poslovne tajne, a da se pritom ne ograniči predmet koji treba zaštititi od protupravnog pribavljanja. Takvu definiciju trebalo bi stoga koncipirati tako da obuhvaća znanje i iskustvo, poslovne informacije te tehnološke informacije kada postoje kako legitiman interes za očuvanje njihove povjerljivosti tako i legitimno očekivanje da će se takva povjerljivost očuvati. Osim toga, takvo znanje i iskustvo ili takve informacije trebale bi imati stvarnu ili potencijalnu komercijalnu vrijednost. Trebalo bi smatrati da takvo znanja i iskustvo ili takve informacije imaju komercijalnu vrijednost, primjerice, onda kada bi njihovo nezakonito pribavljanje, korištenje ili otkrivanje moglo naštetiti interesima osobe koja ih zakonito kontrolira jer se time narušavaju znanstveni i tehnički potencijal, poslovni ili financijski interesi, strateške pozicije ili sposobnost tržišnog natjecanja te osobe. Definicijom poslovne tajne nisu obuhvaćene trivijalne informacije te iskustvo i vještine koje su zaposlenici stekli za uobičajenog tijeka zaposlenja, a njome nisu obuhvaćene ni informacije koje su općenito poznate ili lako dostupne osobama iz krugova koji se obično bave dotičnom vrstom informacija.
- (15) Također je važno utvrditi okolnosti pod kojima je pravna zaštita poslovnih tajni opravdana. Zbog toga je potrebno utvrditi ponašanja i prakse koje treba smatrati nezakonitim pribavljanjem, korištenjem ili otkrivanjem poslovne tajne.
- (16) U interesu inovacija i radi jačanja tržišnog natjecanja, odredbama ove Direktive ne bi trebalo uspostaviti nikakvo isključivo pravo na znanje i iskustvo ili informacije koje su zaštićene kao poslovna tajna. Dakle, neovisno otkriće istog znanja i iskustva ili informacija trebalo bi i dalje biti moguće. Obrnuti inženjering zakonito pribavljenog proizvoda trebalo bi smatrati zakonitim sredstvom pribavljanja informacija osim ako je ugovorom utvrđeno drukčije. Sloboda sklapanja takvih ugovornih aranžmana može, međutim, biti ograničena zakonom.
- (17) U nekim se granama industrije, u kojima stvaratelji i inovatori ne mogu uživati isključiva prava i u kojima se inovacije tradicionalno oslanjaju na poslovne tajne, proizvodi po dolasku na tržište danas mogu lako podvrgnuti obrnutom inženjeringu. U takvim slučajevima ti stvaratelji i inovatori mogu biti žrtve praksi poput parazitskog kopiranja ili doslovnih imitacija kojima se parazitski iskorištavaju njihov ugled i inovacijska nastojanja. Neka nacionalna prava čiji je predmet nepoštena konkurencija nastoje riješiti te prakse. Iako ova Direktiva nema za cilj reformu ili usklađivanje prava o nepoštenom tržišnom natjecanju općenito, bilo bi primjereno da Komisija pomno ispita potrebu za djelovanjem Unije u tom području.
- (18) Nadalje, pribavljanje, korištenje ili otkrivanje poslovnih tajni, kada ga nalaže ili dopušta zakon, trebalo bi smatrati zakonitim za potrebe ove Direktive. To se osobito odnosi na pribavljanje i otkrivanje poslovnih tajni u kontekstu ostvarivanja prava predstavnika radnika na informacije, savjetovanje i sudjelovanje u skladu s pravom Unije te nacionalnim zakonodavstvima i praksom, te kolektivnog zastupanja interesa radnika i poslodavaca, uključujući suodlučivanje, kao i pribavljanje ili otkrivanje poslovne tajne u kontekstu zakonskih revizija koje se obavljaju u skladu s pravom Unije ili nacionalnim pravom. Međutim, takvo smatranje zakonitim pribavljanja poslovne tajne ne bi trebalo dovoditi u pitanje bilo kakvu obvezu povjerljivosti u pogledu poslovne tajne niti bilo kakvo ograničenje u pogledu njezina korištenja, koje primatelju informacije ili onome tko je pribavio tu informaciju nameće pravo Unije ili nacionalno pravo. Posebice, ovom Direktivom tijela javne vlasti ne bi trebalo osloboditi obveza čuvanja povjerljivosti kojima podliježu u pogledu informacija koje su im prenijeli nositelji poslovnih tajni, bez obzira na to jesu li te obveze utvrđene u pravu Unije ili u nacionalnom pravu. Takve obveze čuvanja

povjerljivosti uključuju, između ostalog, obveze u odnosu na informacije prosljeđene javnim naručiteljima u kontekstu javne nabave, kako je utvrđeno, primjerice, u Direktivi 2014/23/EU Europskog parlamenta i Vijeća ⁽¹⁾, Direktivi 2014/24/EU Europskog parlamenta i Vijeća ⁽²⁾ ili Direktivi 2014/25/EU Europskog parlamenta i Vijeća ⁽³⁾.

- (19) Iako se ovom Direktivom predviđaju mjere i pravna sredstva koja se mogu sastojati od sprečavanja otkrivanja informacija kako bi se zaštitila povjerljivost poslovnih tajni, ključno je da ostvarivanje prava na slobodu izražavanja i informiranja koje obuhvaća slobodu i pluralizam medija, kako je utvrđeno u članku 11. Povelje Europske unije o temeljnim pravima („Povelja”), ne bude ograničeno, osobito kada je riječ o istraživačkom novinarstvu i zaštiti novinarskih izvora.
- (20) Mjerama, postupcima i pravnim sredstvima predviđenima u ovoj Direktivi ne bi trebalo ograničiti aktivnost zviždača. Stoga zaštita poslovnih tajni ne bi trebala obuhvaćati slučajeve u kojima je otkrivanje poslovne tajne u službi javnog interesa ako je otkriven izravno relevantan propust, prijestup ili nezakonita aktivnost. Ne bi trebalo smatrati da to sprečava nadležna sudska tijela da dopuste iznimku od primjene mjera, postupaka i pravnih sredstava u slučaju kada je protustranka s punim pravom u dobroj vjeri smatrala da je njezino ponašanje ispunjavalo odgovarajuće kriterije utvrđene u ovoj Direktivi.
- (21) U skladu s načelom proporcionalnosti mjere, postupci i pravna sredstva namijenjeni za zaštitu poslovnih tajni trebali bi biti koncipirani tako da ispunjavaju cilj neometanog funkcioniranja unutarnjeg tržišta za istraživanje i inovacije, posebno odvrćanjem od nezakonitog pribavljanja, korištenja i otkrivanja poslovne tajne. Takvim koncipiranjem mjera, postupaka i pravnih sredstava ne bi se trebalo ugrožavati ili narušavati temeljna prava i slobode ili javni interes, kao što su javna sigurnost, zaštita potrošača, javno zdravlje i zaštita okoliša te se njime ne bi trebala dovoditi u pitanje mobilnost radnika. U tom pogledu, mjere, postupci i pravna sredstva predviđena u ovoj Direktivi imaju za cilj osigurati da nadležna sudska tijela uzimaju u obzir čimbenike poput vrijednosti poslovne tajne, težine ponašanja koje dovodi do nezakonitog pribavljanja, korištenja ili otkrivanja poslovne tajne i učinka takvog ponašanja. Trebalo bi također osigurati da nadležna sudska tijela imaju diskrecijsko pravo procijeniti interese stranaka u sudskom postupku kao i interese trećih osoba, uključujući, prema potrebi, potrošače.
- (22) Neometano funkcioniranje unutarnjeg tržišta bilo bi narušeno ako bi se predviđene mjere, postupke i pravna sredstva koristilo za ostvarivanje nelegitimnih namjera koje nisu u skladu s ciljevima ove Direktive. Stoga je važno ovlastiti sudska tijela za donošenje odgovarajućih mjera u pogledu podnositelja zahtjeva koji postupaju s ciljem zlorababe ili u zloj namjeri i podnesu očito neosnovane zahtjeve kako bi, primjerice, nepošteno odgodili ili ograničili pristup tržištu protustranci ili kako bi na drugi način zastrašili protustranku ili joj stvorili poteškoće.
- (23) U interesu pravne sigurnosti i uzimajući u obzir činjenicu da se od zakonitih nositelja poslovne tajne očekuje da izvršavaju obvezu dužne pažnje u pogledu očuvanja povjerljivosti svojih vrijednih poslovnih tajni i praćenja njihova korištenja, primjereno je ograničiti supstancijalne zahtjeve ili mogućnost poduzimanja radnji za zaštitu poslovnih tajni na ograničeno razdoblje. Nacionalnim pravom također bi trebalo utvrditi, na jasan i nedvosmislen način, od kada to razdoblje treba početi teći i pod kojim se uvjetima to razdoblje treba prekinuti ili se s njime treba zastati.
- (24) Mogućnost da tijekom sudskog postupka dođe do gubitka povjerljivosti poslovne tajne često odvrća zakonite nositelje poslovne tajne od pokretanja sudskog postupka za zaštitu svojih poslovnih tajni, čime se ugrožava učinkovitost predviđenih mjera, postupaka i pravnih sredstava. Zbog tog razloga potrebno je utvrditi, podložno odgovarajućim zaštitnim mjerama kojima se osigurava pravo na djelotvoran pravni lijek i pošteno suđenje, specifične zahtjeve koji za cilj imaju zaštitu povjerljivosti poslovne tajne koja je predmet spora, tijekom sudskog postupka pokrenutog radi njezine zaštite. Takva zaštita trebala bi se primjenjivati i nakon završetka sudskog postupka i sve dok informacije koje čine poslovnu tajnu nisu u javnoj domeni.

⁽¹⁾ Direktiva 2014/23/EU Europskog parlamenta i Vijeća od 26. veljače 2014. o dodjeli ugovorâ o koncesiji (SL L 94, 28.3.2014., str. 1.).

⁽²⁾ Direktiva 2014/24/EU Europskog parlamenta i Vijeća od 26. veljače 2014. o javnoj nabavi i o stavljanju izvan snage Direktive 2004/18/EZ (SL L 94, 28.3.2014., str. 65.).

⁽³⁾ Direktiva 2014/25/EU Europskog parlamenta i Vijeća od 26. veljače 2014. o nabavi subjekata koji djeluju u sektoru vodnog gospodarstva, energetskom i prometnom sektoru te sektoru poštanskih usluga i stavljanju izvan snage Direktive 2004/17/EZ (SL L 94, 28.3.2014., str. 243.).

- (25) Takvi zahtjevi trebali bi uključivati barem mogućnost ograničavanja kruga osoba koje imaju pravo pristupa dokazima ili ročištima, imajući na umu to da bi sve te osobe trebale podlijegati zahtjevima u vezi s povjerljivosti utvrđenima u ovoj Direktivi, te objavljivanje samo onih dijelova sudskih odluka koji nisu povjerljivi. U tom kontekstu, uzimajući u obzir činjenicu da je procjena naravi informacija koje su predmet spora jedna od glavnih svrha sudskog postupka, osobito je važno osigurati kako učinkovitu zaštitu povjerljivosti poslovnih tajni tako i poštovanje prava stranaka tog postupka na djelotvoran pravni lijek i pošteno suđenje. Ograničen krug osoba trebao bi se stoga sastojati od najmanje jedne fizičke osobe svake od stranaka kao i odvjetnika stranaka i, prema potrebi, drugih zastupnika koji u skladu s nacionalnim pravom posjeduju odgovarajuće kvalifikacije za branjenje i zastupanje interesa stranke u sudskom postupku obuhvaćenom ovom Direktivom ili za služenje tim interesima, koji bi svi trebali imati puni pristup takvim dokazima ili ročištima. U slučaju da je jedna od stranaka pravna osoba, ta stranka trebala bi moći predložiti fizičku osobu ili fizičke osobe koje bi trebale biti dijelom tog kruga osoba kako bi se osiguralo da ta pravna osoba bude prikladno zastupljena, što podliježe odgovarajućem sudskom nadzoru kako bi se spriječilo ugrožavanje cilja ograničavanja pristupa dokazima i ročištima. Takve zaštitne mjere ne bi trebalo shvaćati na način da se njima od stranaka zahtijeva da ih tijekom sudskog postupka zastupa odvjetnik ili drugi zastupnik kada se nacionalnim pravom ne zahtijeva takvo zastupanje. Ne bi ih trebalo shvaćati niti na način da se njima ograničava nadležnost sudova za odlučivanje, u skladu s primjenjivim pravilima i praksama dotične države članice, o tome bi li i u kojoj mjeri relevantni sudski službenici također trebali imati puni pristup dokazima i ročištima radi obavljanja svojih dužnosti.
- (26) Ako treća osoba nezakonito pribavi, koristi ili otkrije poslovnu tajnu, to bi moglo imati pogubne posljedice po zakonitog nositelja poslovne tajne jer, kada se ona jednom javno otkrije, njezin nositelj više ne može vratiti stanje koje je postojalo prije gubitka poslovne tajne. Stoga je ključno predvidjeti brze, učinkovite i dostupne privremene mjere za neodgodiv prestanak nezakonitog pribavljanja, korištenja ili otkrivanja poslovne tajne, između ostalog u slučajevima kada se ona koristi za pružanje usluga. Ključno je da takve mjere budu dostupne, a da se ne mora čekati na odluku o meritumu predmeta i uz odgovarajuće poštovanje prava na obranu i načela proporcionalnosti te uzimajući u obzir značajke predmeta. U određenim slučajevima navodnom počinitelju povrede, podložno polaganju jednog ili više jamstava, trebalo bi se moći dopustiti da nastavi koristiti poslovnu tajnu, posebice kada postoji mali rizik da će ona ući u javnu domenu. Također bi trebalo biti moguće zahtijevati jamstva one razine koja je dostatna za pokrivanje troškova i štete koja je protustranci prouzročena neopravdanim zahtjevom, osobito u slučaju kada bi se bilo kakvom odgovodom nanijela nepopravljiva šteta zakonitom nositelju poslovne tajne.
- (27) Zbog istih razloga važno je predvidjeti i konačne mjere za sprečavanje nezakonitog korištenja ili otkrivanja poslovne tajne, između ostalog u slučajevima kada se ona koristi za pružanje usluga. Kako bi takve mjere bile učinkovite i proporcionalne, njihovo trajanje, u slučaju kada okolnosti nalažu ograničavanje trajanja, trebalo bi biti dostatno za uklanjanje svih komercijalnih prednosti koje je treća osoba mogla ostvariti nezakonitim pribavljanjem, korištenjem ili otkrivanjem poslovne tajne. U svakom slučaju, mjere te vrste ne bi trebale biti izvršive ako su informacije koje su izvorno bile obuhvaćene poslovnom tajnom u javnoj domeni zbog razloga za koje protustranka nije odgovorna.
- (28) Moguće je da bi se poslovna tajna mogla nezakonito koristiti za dizajniranje, proizvodnju ili stavljanje na tržište robe ili njezinih sastavnih dijelova, koji bi se mogli proširiti na unutarnjem tržištu, što utječe na komercijalne interese nositelja poslovne tajne i funkcioniranje unutarnjeg tržišta. U takvim slučajevima i kada dotična poslovna tajna znatno utječe na kvalitetu, vrijednost ili cijenu robe koja proizlazi iz tog nezakonitog korištenja ili na smanjenje troška, olakšavanje ili ubrzavanje procesa njezine proizvodnje ili stavljanja na tržište, važno je ovlastiti sudska tijela za nalažanje učinkovitih i odgovarajućih mjera s ciljem osiguravanja da ta roba ne bude stavljena na tržište ili da bude s njega povučena. Uzimajući u obzir globalnu narav trgovine, također je potrebno da takve mjere uključe zabranu uvoza te robe u Uniju ili njezina skladištenja u svrhu njezina stavljanja u ponudu ili stavljanja na tržište. Uzimajući u obzir načelo proporcionalnosti, korektivne mjere ne bi nužno trebale podrazumijevati uništenje robe ako postoje druge ostvarive mogućnosti, kao što je uklanjanje s robe svojstva kojim je povreda počinjena ili zbrinjavanje robe izvan tržišta, primjerice putem donacija dobrotvornim organizacijama.
- (29) Moguće je da je osoba poslovnu tajnu izvorno pribavila u dobroj vjeri te je tek naknadno, između ostalog nakon obavijesti izvornog nositelja poslovne tajne, postala svjesna da je njezino poznavanje dotične poslovne tajne proizašlo iz izvora koji su na nezakonit način koristili ili otkrili relevantnu poslovnu tajnu. Kako bi se izbjeglo da se predviđenim korektivnim mjerama ili sudskim nalogima u tim okolnostima prouzroči nerazmjerna šteta dotičnoj osobi, države članice trebale bi, u odgovarajućim slučajevima, predvidjeti mogućnost novčane naknade

koja se kao alternativna mjera isplaćuje oštećenoj strani. Međutim, takva novčana naknada ne bi trebala premašiti iznos naknada koje bi se trebale platiti da je ta osoba dobila odobrenje za korištenje dotične poslovne tajne, za razdoblje u kojem je izvorni nositelj poslovne tajne mogao spriječiti korištenje poslovne tajne. Ako bi nezakonito korištenje poslovne tajne ipak predstavljalo povredu prava koje nije predviđeno u ovoj Direktivi ili ako bi se njime mogla nanijeti šteta potrošačima, takvo nezakonito korištenje ne bi trebalo biti dopušteno.

- (30) Kako bi se spriječilo da osoba koja je znala, ili je imala razumne razloge da zna, kako nezakonito pribavlja, koristi ili otkriva poslovnu tajnu može ostvariti korist takvim ponašanjem te kako bi se osiguralo da, u mjeri u kojoj je to moguće, oštećeni nositelj poslovne tajne bude stavljen u isti položaj u kojem bi bio da do takvog ponašanja nije došlo, potrebno je predvidjeti odgovarajuću naknadu štete pretrpljene zbog tog nezakonitog ponašanja. Iznosom naknade štete koji se dodjeljuje oštećenom nositelju poslovne tajne trebalo bi uzeti u obzir sve odgovarajuće čimbenike, kao što su izgubljena zarada nositelja poslovne tajne ili nepoštena dobit koju je ostvario počinitelj povrede te, prema potrebi, sva nematerijalna šteta prouzročena nositelju poslovne tajne. Alternativno, primjerice u slučaju kada bi zbog nematerijalne naravi poslovnih tajni bilo teško utvrditi iznos stvarno pretrpljene štete, iznos naknade štete mogao bi se temeljiti na elementima kao što su naknade koje bi počinitelj povrede trebao platiti da je zatražio odobrenje za korištenje dotične poslovne tajne. Cilj te alternativne metode nije uvođenje obveze propisivanja naknade štete kao kazne, nego osiguravanje naknade štete koja se temelji na objektivnom kriteriju, istodobno uzimajući u obzir troškove koji su nastali nositelju poslovne tajne, kao što su troškovi utvrđivanja nezakonitog ponašanja i istraživanja. Ovom se Direktivom ne bi trebalo sprečavati države članice da u svojem nacionalnom pravu predvide da je odgovornost zaposlenikâ za naknadu štete ograničena u slučajevima kada su postupali bez namjere.
- (31) U slučajevima u kojima je riječ o nezakonitom pribavljanju, korištenju ili otkrivanju poslovne tajne korisno je objaviti odluke, između ostalog, prema potrebi, i putem istaknutog oglašavanja, radi dodatnog odvratanja budućih počinitelja povrede te podizanja razine svijesti šire javnosti, pod uvjetom da takva objava nema za posljedicu otkrivanje poslovne tajne ni nerazmjern utjecaj na privatnost i ugled fizičkih osoba.
- (32) Učinkovitost mjera, postupaka i pravnih sredstava dostupnih nositeljima poslovne tajne mogla bi biti narušena u slučaju nepoštovanja odgovarajućih odluka koje su donijela nadležna sudska tijela. Zbog toga je potrebno osigurati da ta tijela imaju primjerene ovlasti izricanja sankcija.
- (33) Kako bi se olakšala jedinstvena primjena mjera, postupaka i pravnih sredstava predviđenih u ovoj Direktivi, primjereno je predvidjeti sustave za suradnju i razmjenu informacija među državama članicama s jedne strane, te između država članica i Komisije s druge strane, osobito uspostavom mreže izvjestitelja koje imenuju države članice. Osim toga, kako bi se preispitalo ispunjavaju li te mjere svoj zadani cilj, Komisija bi, prema potrebi uz pomoć Ureda Europske unije za intelektualno vlasništvo, trebala ispitivati primjenu ove Direktive i učinkovitost poduzetih nacionalnih mjera.
- (34) Ovom Direktivom poštuju se temeljna prava i načela priznata posebnice Poveljom, a osobito pravo na poštovanje privatnog i obiteljskog života, pravo na zaštitu osobnih podataka, sloboda izražavanja i informiranja, sloboda izbora zanimanja i pravo na rad, sloboda poduzetništva, pravo na vlasništvo, pravo na dobru upravu, te posebnice pristup spisima, uz istodobno poštovanje poslovne tajne, pravo na djelotvoran pravni lijek i pošteno suđenje te pravo na obranu.
- (35) Važno je da se poštuju prava na poštovanje privatnog i obiteljskog života te zaštitu osobnih podataka svake osobe čije bi osobne podatke nositelj poslovne tajne mogao obrađivati kada poduzima korake za zaštitu poslovne tajne ili svake osobe uključene u sudski postupak koji se odnosi na nezakonito pribavljanje, korištenje ili otkrivanje poslovnih tajni u skladu s ovom Direktivom te čiji se osobni podatci obrađuju. Direktivom 95/46/EZ Europskog parlamenta i Vijeća ⁽¹⁾ uređuje se obrada osobnih podataka koja se provodi u državama članicama u kontekstu ove Direktive te pod nadzorom nadležnih tijela država članica, osobito javnih neovisnih tijela koja određuju države članice. Stoga ova Direktiva ne bi trebala utjecati na prava i obveze utvrđene u Direktivi

⁽¹⁾ Direktiva 95/46/EZ Europskog parlamenta i Vijeća od 24. listopada 1995. o zaštiti pojedinaca u vezi s obradom osobnih podataka i o slobodnom protoku takvih podataka (SL L 281, 23.11.1995., str. 31.).

95/46/EZ, posebno na prava ispitanika da pristupi svojim osobnim podacima koji se obrađuju i da ishodi ispravak, brisanje ili blokiranje podataka ako su nepotpuni ili netočni i, prema potrebi, na obvezu obrade osjetljivih podataka u skladu s člankom 8. stavkom 5. Direktive 95/46/EZ.

- (36) S obzirom na to da cilj ove Direktive, odnosno postizanje neometanog funkcioniranja unutarnjeg tržišta uspostavom dostatne i usporedive razine pravne zaštite na cijelom unutarnjem tržištu u slučaju nezakonitog pribavljanja, korištenja ili otkrivanja poslovne tajne, ne mogu dostatno ostvariti države članice, nego se zbog njegova opsega i učinka on na bolji način može ostvariti na razini Unije, Unija može donijeti mjere u skladu s načelom supsidijarnosti utvrđenim u članku 5. Ugovora o Europskoj uniji. U skladu s načelom proporcionalnosti utvrđenim u tom članku, ova Direktiva ne prelazi okvire onog što je potrebno za ostvarivanje tog cilja.
- (37) Ova Direktiva nije usmjerena na utvrđivanje usklađenih pravila za pravosudnu suradnju, nadležnost, priznavanje i izvršavanje odluka u građanskim i trgovačkim stvarima, niti na bavljenje mjerodavnim pravom. Ostali instrumenti Unije kojima se takva pitanja reguliraju na općenit način trebali bi se, u načelu, i dalje jednako primjenjivati na područje obuhvaćeno ovom Direktivom.
- (38) Ova Direktiva ne bi trebala utjecati na primjenu pravila prava tržišnog natjecanja, a posebno članaka 101. i 102. Ugovora o funkcioniranju Europske unije („UFEU”). Mjere, postupci i pravna sredstva predviđeni u ovoj Direktivi ne bi se trebali koristiti za nepropisno ograničavanje tržišnog natjecanja na način koji je protivan UFEU-u.
- (39) Ova Direktiva ne bi trebala utjecati na primjenu bilo kojeg drugog mjerodavnog prava u ostalim područjima, uključujući prava intelektualnog vlasništva i pravo ugovora. Međutim, u slučaju preklapanja područja primjene Direktive 2004/48/EZ Europskog parlamenta i Vijeća ⁽¹⁾ i područja primjene ove Direktive, ova Direktiva ima prednost kao *lex specialis*.
- (40) Provedeno je savjetovanje s Europskim nadzornikom za zaštitu podataka u skladu s člankom 28. stavkom 2. Uredbe (EZ) br. 45/2001 ⁽²⁾ Europskog parlamenta i Vijeća te je on dao mišljenje 12. ožujka 2014.,

DONIJELI SU OVU DIREKTIVU:

POGLAVLJE I.

Predmet i područje primjene

Članak 1.

Predmet i područje primjene

1. Ovom Direktivom utvrđuju se pravila o zaštiti od nezakonitog pribavljanja, korištenja i otkrivanja poslovnih tajni.

Države članice mogu u skladu s odredbama UFEU-a predvidjeti sveobuhvatniju zaštitu od nezakonitog pribavljanja, korištenja ili otkrivanja poslovnih tajni od one koja se zahtijeva ovom Direktivom, pod uvjetom da se osigura poštovanje članaka 3., 5., 6., članka 7. stavka 1., članka 8., članka 9. stavka 1. drugog podstavka, članka 9. stavaka 3. i 4., članka 10. stavka 2., članaka 11., 13. i članka 15. stavka 3.

⁽¹⁾ Direktiva 2004/48/EZ Europskog parlamenta i Vijeća od 29. travnja 2004. o provedbi prava intelektualnog vlasništva (SL L 157, 30.4.2004., str. 45.).

⁽²⁾ Uredba (EZ) br. 45/2001 Europskog parlamenta i Vijeća od 18. prosinca 2000. o zaštiti pojedinaca u vezi s obradom osobnih podataka u institucijama i tijelima Zajednice i o slobodnom kretanju takvih podataka (SL L 8, 12.1.2001., str. 1.).

2. Ova Direktiva ne utječe na:
- (a) ostvarivanje prava na slobodu izražavanja i informiranja kako je utvrđeno u Povelji, uključujući poštovanje slobode i pluralizma medija;
 - (b) primjenu pravila Unije ili nacionalnih pravila kojima se od nositelja poslovne tajne zahtijeva da zbog javnog interesa otkriju informacije, uključujući poslovne tajne, tijelima javne vlasti ili upravnim ili sudskim tijelima radi obavljanja dužnosti tih tijela;
 - (c) primjenu pravila Unije ili nacionalnih pravila kojima se od institucija i tijela Unije ili nacionalnih tijela javne vlasti zahtijeva, ili im se dopušta, da otkriju informacije koje su podnijela poduzeća i koje su u posjedu tih institucija, tijela ili nacionalnih tijela javne vlasti na temelju obveza i ovlasti utvrđenih u pravu Unije ili nacionalnom pravu i u skladu s tim obvezama i ovlastima;
 - (d) autonomiju socijalnih partnera i njihovo pravo sklapanja kolektivnih ugovora u skladu s pravom Unije te nacionalnim zakonodavstvima i praksom.
3. Ništa se u ovoj Direktivi ne smije smatrati kao bilo kakva osnova za ograničavanje mobilnosti zaposlenika. Posebice, s obzirom na ostvarivanje takve mobilnosti, ova Direktiva ne pruža bilo kakvu osnovu za:
- (a) ograničavanje zaposlenika u korištenju informacija koje ne čine poslovnu tajnu, kako je definirana u članku 2. točki 1.;
 - (b) ograničavanje zaposlenika u korištenju iskustva i vještina koje su pošteno stekli za uobičajenog tijeka zaposlenja;
 - (c) nametanje bilo kakvih dodatnih ograničenja zaposlenicima u njihovim ugovorima o radu osim ograničenja nametnutih u skladu s pravom Unije ili nacionalnim pravom.

Članak 2.

Definicije

Za potrebe ove Direktive primjenjuju se sljedeće definicije:

1. „poslovna tajna” znači informacije koje ispunjavaju sve sljedeće zahtjeve:
 - (a) tajne su u smislu da nisu, u svojoj ukupnosti ili u točnoj strukturi i sklopu svojih sastavnih dijelova, općenito poznate ili lako dostupne osobama iz krugova koji se obično bave dotičnom vrstom informacija;
 - (b) imaju komercijalnu vrijednost zbog toga što su tajne;
 - (c) u odnosu na njih je osoba koja te informacije zakonito kontrolira poduzela u tim okolnostima razumne korake kako bi sačuvala njihovu tajnost;
2. „nositelj poslovne tajne” znači svaka fizička ili pravna osoba koja zakonito kontrolira poslovnu tajnu;
3. „počinitelj povrede” znači svaka fizička ili pravna osoba koja je nezakonito pribavila, koristila ili otkrila poslovnu tajnu;
4. „roba kojom je počinjena povreda” znači roba čiji dizajn, značajke, funkcioniranje, proces proizvodnje ili stavljanje na tržište ostvaruje znatnu korist od poslovnih tajni koje su nezakonito pribavljene, korištene ili otkrivene.

POGLAVLJE II.

Pribavljanje, korištenje i otkrivanje poslovnih tajnih

Članak 3.

Zakonito pribavljanje, korištenje i otkrivanje poslovnih tajni

1. Pribavljanje poslovne tajne smatra se zakonitim kada je poslovna tajna pribavljena na jedan od sljedećih načina:
 - (a) neovisnim otkrićem ili stvaranjem;
 - (b) opažanjem, proučavanjem, rastavljanjem ili testiranjem proizvoda ili predmeta koji je učinjen dostupnim javnosti ili koji je zakonito u posjedu osobe koja je pribavila informacije i koja nije vezana nikakvom pravno valjanom obvezom da ograniči pribavljanje poslovne tajne;
 - (c) ostvarivanjem prava radnikâ ili predstavnikâ radnikâ na informiranje i savjetovanje u skladu s pravom Unije i nacionalnim zakonodavstvima i praksom;
 - (d) svakom drugom praksom koja je u tim okolnostima u skladu s poštenim poslovnim praksama.
2. Pribavljanje, korištenje ili otkrivanje poslovne tajne smatra se zakonitim u onoj mjeri u kojoj se takvo pribavljanje, korištenje ili otkrivanje zahtijeva ili dopušta pravom Unije ili nacionalnim pravom.

Članak 4.

Nezakonito pribavljanje, korištenje i otkrivanje poslovnih tajni

1. Države članice osiguravaju da nositelji poslovne tajne imaju pravo zahtijevati mjere, postupke i pravna sredstva predviđene u ovoj Direktivi radi sprječavanja nezakonitog pribavljanja, korištenja ili otkrivanja svoje poslovne tajne odnosno ostvarivanja pravne zaštite u tom pogledu.
2. Pribavljanje poslovne tajne bez pristanka nositelja poslovne tajne smatra se nezakonitim kada je ono učinjeno pomoću:
 - (a) neovlaštenog pristupa, prisvajanja ili umnožavanja bilo kojih dokumenata, predmeta, materijala, stvari ili elektroničkih spisa, koje zakonito kontrolira nositelj poslovne tajne i koji sadržavaju poslovnu tajnu ili se poslovna tajna iz njih može izvesti;
 - (b) bilo kojeg drugog ponašanja koje se u tim okolnostima smatra protivnim poštenim poslovnim praksama.
3. Korištenje ili otkrivanje poslovne tajne smatra se nezakonitim kada ga bez pristanka nositelja poslovne tajne učini osoba za koju se utvrdi da ispunjava bilo koji od sljedećih uvjeta:
 - (a) pribavila je poslovnu tajnu nezakonito;
 - (b) krši sporazum o povjerljivosti ili bilo koju drugu obvezu neotkrivanja poslovne tajne;
 - (c) krši ugovornu ili bilo koju drugu obvezu kojom se ograničava korištenje poslovne tajne.
4. Pribavljanje, korištenje ili otkrivanje poslovne tajne smatra se nezakonitim i kada je osoba u trenutku pribavljanja, korištenja ili otkrivanja znala, ili je u tim okolnostima trebala znati, da je poslovna tajna pribavljena izravno ili neizravno od druge osobe koja je nezakonito koristila ili otkrila poslovnu tajnu u smislu stavka 3.

5. Nezakonitim korištenjem poslovne tajne smatraju se i proizvodnja, stavljanje u ponudu ili stavljanje na tržište robe kojom je počinjena povreda odnosno uvoz, izvoz ili skladištenje robe kojom je počinjena povreda u te svrhe, ako je osoba koja je provodila takve aktivnosti znala ili je u tim okolnostima trebala znati da je poslovna tajna korištena nezakonito u smislu stavka 3.

Članak 5.

Iznimke

Države članice osiguravaju da se zahtjev za primjenu mjera, postupaka i pravnih sredstava predviđenih u ovoj Direktivi odbaci kada je navodno pribavljanje, korištenje ili otkrivanje poslovne tajne učinjeno u bilo kojem od sljedećih slučajeva:

- (a) radi ostvarivanja prava na slobodu izražavanja i informiranja kako je utvrđeno u Povelji, uključujući poštovanje slobode i pluralizma medija;
- (b) radi otkrivanja propusta, prijestupa ili nezakonite aktivnosti, pod uvjetom da je protustranka djelovala u svrhu zaštite općeg javnog interesa;
- (c) otkrivanje poslovne tajne od strane radnika svojim predstavnicima u okviru zakonitog izvršavanja funkcija tih predstavnika, u skladu s pravom Unije ili nacionalnim pravom, pod uvjetom da je takvo otkrivanje bilo potrebno za to izvršavanje;
- (d) u svrhu zaštite legitimnih interesa priznatih pravom Unije ili nacionalnim pravom.

POGLAVLJE III.

Mjere, postupci i pravna sredstva

Dio 1.

Opće odredbe

Članak 6.

Opća obveza

1. Države članice predviđaju mjere, postupke i pravna sredstva koji su potrebni radi osiguravanja dostupnosti pravne zaštite u okviru građanskog prava od nezakonitog pribavljanja, korištenja i otkrivanja poslovnih tajni.
2. Mjere, postupci i pravna sredstva iz stavka 1.:
 - (a) moraju biti poštene i pravični;
 - (b) ne smiju biti nepotrebno složeni ni skupi, niti smiju uključivati nerazumne rokove ili neopravdana kašnjenja; i
 - (c) moraju biti učinkoviti i odvrćajući.

Članak 7.

Proporcionalnost i zlouporaba postupka

1. Mjere, postupci i pravna sredstva predviđeni u ovoj Direktivi primjenjuju se na način:
 - (a) koji je proporcionalan;
 - (b) kojim se izbjegava stvaranje prepreka za zakonitu trgovinu na unutarnjem tržištu; i
 - (c) kojim se predviđaju zaštitne mjere protiv njihove zlouporabe.

2. Države članice osiguravaju da nadležna sudska tijela mogu, na zahtjev protustranke, primijeniti odgovarajuće mjere kako je predviđeno u nacionalnom pravu kada je zahtjev u vezi s nezakonitim pribavljanjem, korištenjem ili otkrivanjem poslovne tajne očito neosnovan i kada je utvrđeno da je podnositelj zahtjeva pokrenuo sudski postupak s ciljem zlorabe ili u zloj namjeri. Takve mjere mogu, prema potrebi, uključivati dodjelu naknade štete protustranci, izricanje sankcija protiv podnositelja zahtjeva ili nalažanje širenja informacija o odluci kako je navedeno u članku 15.

Države članice mogu predvidjeti da mjere kako su navedene u prvom podstavku budu predmet zasebnog sudskog postupka.

Članak 8.

Zastara

1. Države članice u skladu s ovim člankom utvrđuju pravila o rokovima zastare koji se primjenjuju na supstancijalne zahtjeve i radnje za primjenu mjera, postupaka i pravnih sredstava predviđenih u ovoj Direktivi.

Pravilima iz prvog podstavka određuje se kada počinje teći rok zastare, njegovo trajanje i okolnosti pod kojima se rok zastare prekida ili se s njime zastaje.

2. Rok zastare iznosi najviše šest godina.

Članak 9.

Očuvanje povjerljivosti poslovnih tajni tijekom sudskog postupka

1. Države članice osiguravaju da strankama, njihovim odvjetnicima ili drugim zastupnicima, sudskim službenicima, svjedocima, stručnjacima i svim ostalim osobama koje sudjeluju u sudskom postupku koji se odnosi na nezakonito pribavljanje, korištenje ili otkrivanje poslovne tajne, ili koje imaju pristup dokumentima koji su sastavni dio tog sudskog postupka, ne bude dopušteno koristiti ili otkriti bilo koju poslovnu tajnu ili navodnu poslovnu tajnu koju su nadležna sudska tijela, na odgovarajuće obrazložen zahtjev zainteresirane stranke, utvrdila kao povjerljivu i za koju su saznala zbog takvog sudjelovanja ili pristupa. Države članice također mogu dopustiti nadležnim sudskim tijelima da poduzmu takve mjere na vlastitu inicijativu.

Obveza iz prvog podstavka primjenjuje se i nakon završetka sudskog postupka. Međutim, takva obveza prestaje postojati u bilo kojoj od sljedećih okolnosti:

- (a) ako se pravomoćnom odlukom utvrdi da navodna poslovna tajna ne ispunjava zahtjeve utvrđene u članku 2. točki 1.; ili
- (b) ako dotične informacije tijekom vremena postanu općenito poznate ili lako dostupne osobama iz krugova koji se uobičajeno bave dotičnom vrstom informacija.

2. Države članice također osiguravaju da nadležna sudska tijela mogu, na odgovarajuće obrazložen zahtjev stranke, poduzeti posebne mjere potrebne za očuvanje povjerljivosti bilo koje poslovne tajne ili navodne poslovne tajne koja se koristi ili na koju se upućuje tijekom sudskog postupka koji se odnosi na nezakonito pribavljanje, korištenje ili otkrivanje poslovne tajne. Države članice također mogu dopustiti nadležnim sudskim tijelima da poduzmu takve mjere na vlastitu inicijativu.

Mjere iz prvog podstavka uključuju barem mogućnost:

- (a) ograničavanja na ograničeni broj osoba, u cijelosti ili djelomično, pristupa dokumentima koje su dostavile stranke ili treće osobe, koji sadržavaju poslovne tajne ili navodne poslovne tajne;

- (b) ograničavanja na ograničen broj osoba, pristupa ročištima na kojima bi se poslovne tajne ili navodne poslovne tajne mogle otkriti te pristupa zapisniku ili transkriptu s tih ročišta;
- (c) stavljanja na raspolaganje bilo kojoj osobi osim onih obuhvaćenih ograničenim brojem osoba iz točaka (a) i (b) verzije bilo koje sudske odluke koja nije povjerljiva, u kojoj su odlomci koji sadržavaju poslovne tajne uklonjeni ili redigirani.

Broj osoba iz drugog podstavka točaka (a) i (b) ne smije biti veći od onog koji je potreban kako bi se osiguralo poštovanje prava stranaka sudskog postupka na djelotvoran pravni lijek i pošteno suđenje i uključuje najmanje jednu fizičku osobu svake stranke te odvjetnike ili druge zastupnike tih stranaka sudskog postupka.

3. Prilikom odlučivanja o mjerama iz stavka 2. i procjene njihove proporcionalnosti, nadležna sudska tijela uzimaju u obzir potrebu osiguravanja prava na djelotvoran pravni lijek i pošteno suđenje, legitimne interese stranaka i, prema potrebi, trećih osoba, te svu moguću štetu za bilo koju od stranaka i, prema potrebi, za treće osobe, koja može nastati prihvatanjem ili odbijanjem tih mjera.

4. Svaka obrada osobnih podataka na temelju stavka 1., stavka 2. ili stavka 3. provodi se u skladu s Direktivom 95/46/EZ.

Odjeljak 2.

Privremene mjere i mjere predostrožnosti

Članak 10.

Privremene mjere i mjere predostrožnosti

1. Države članice osiguravaju da nadležna sudska tijela mogu, na zahtjev nositelja poslovne tajne, protiv navodnog počinitelja povrede naložiti bilo koju od sljedećih privremenih mjera i mjera predostrožnosti:

- (a) na privremenoj osnovi prestanak ili, ovisno o slučaju, zabranu korištenja ili otkrivanja poslovne tajne;
- (b) zabranu proizvodnje, stavljanja u ponudu ili stavljanja na tržište ili uporabe robe kojom je počinjena povreda odnosno uvoza, izvoza ili skladištenja robe kojom je počinjena povreda u te svrhe;
- (c) zapljenu ili predaju robe za koju se sumnja da je njome počinjena povreda, uključujući uvezenu robu, kako bi se spriječilo njezino stavljanje u promet na tržištu ili njezin promet na tržištu.

2. Države članice osiguravaju da sudska tijela mogu, kao alternativu mjerama iz stavka 1., uvjetovati nastavak navodnog nezakonitog korištenja poslovne tajne polaganjem jamstava namijenjenih za osiguravanje naknade štete nositelju poslovne tajne. Polaganje jamstava u zamjenu za otkrivanje poslovne tajne nije dopušteno.

Članak 11.

Uvjeti primjene i zaštitne mjere

1. Države članice osiguravaju da su nadležna sudska tijela ovlaštena, u pogledu mjera iz članka 10., zatražiti od podnositelja zahtjeva da dostavi dokaze koji se mogu razumno smatrati dostupnima kako bi se s dovoljnom sigurnošću uvjerila:

- (a) da poslovna tajna postoji;

- (b) da je podnositelj zahtjeva nositelj poslovne tajne; i
- (c) da je poslovna tajna nezakonito pribavljena, da se nezakonito koristi ili je nezakonito otkrivena, odnosno da nezakonito pribavljanje, korištenje ili otkrivanje poslovne tajne neposredno predstoji.

2. Države članice osiguravaju da su nadležna sudska tijela prilikom odlučivanja o prihvaćanju ili odbijanju zahtjeva i procjene njegove proporcionalnosti dužna uzeti u obzir posebne okolnosti slučaja uključujući, prema potrebi:

- (a) vrijednost i druga posebna svojstva poslovne tajne;
- (b) mjere poduzete radi zaštite poslovne tajne;
- (c) ponašanje protustranke prilikom pribavljanja, korištenja ili otkrivanja poslovne tajne;
- (d) učinak nezakonitog korištenja ili otkrivanja poslovne tajne;
- (e) legitimne interese stranaka i mogući učinak prihvaćanja ili odbijanja mjera na stranke;
- (f) legitimne interese trećih osoba;
- (g) javni interes; i
- (h) zaštitu temeljnih prava.

3. Države članice osiguravaju da se mjere iz članka 10. ukinu ili da na drugi način prestanu proizvoditi učinke, na zahtjev protustranke, ako:

- (a) podnositelj zahtjeva pred nadležnim sudskim tijelom ne pokrene sudski postupak koji vodi do donošenja odluke o meritumu predmeta u razumnom roku koji utvrdi sudsko tijelo koje je naložilo mjere u slučaju kada je to dopušteno pravom države članice, ili u slučaju kada rok nije utvrđen, u roku od najviše 20 radnih dana ili 31 kalendarskog dana, ovisno o tome koji je rok dulji; ili
- (b) dotične informacije više ne ispunjavaju zahtjeve iz članka 2. točke 1. zbog razloga za koje protustranka nije odgovorna.

4. Države članice osiguravaju da nadležna sudska tijela mogu poduzeti mjere iz članka 10. podložno polaganju odgovarajuće jamčevine ili istovrijednog osiguranja od strane podnositelja zahtjeva, namijenjenih za osiguravanje naknade za bilo koju štetu koju je pretrpjela protustranka i, prema potrebi, bilo koja druga osoba na koju su mjere utjecale.

5. Kada su mjere iz članka 10. ukinute na temelju stavka 3. točke (a) ovog članka, kada prestanu vrijediti zbog radnje ili propusta podnositelja zahtjeva, ili kada se naknadno utvrdi da nije bilo nezakonitog pribavljanja, korištenja ili otkrivanja poslovne tajne ili prijetnje takvim ponašanjem, nadležna sudska tijela ovlaštena su, na zahtjev protustranke ili oštećene treće osobe, podnositelju zahtjeva naložiti da protustranci ili oštećenoj trećoj osobi osigura odgovarajuću naknadu za bilo kakvu štetu prouzročenu tim mjerama.

Države članice mogu predvidjeti da zahtjev za naknadu iz prvog podstavka bude predmet zasebnog sudskog postupka.

Odjeljak 3.

Mjere koje proizlaze iz odluke o meritumu predmeta

Članak 12.

Sudski nalozi i korektivne mjere

1. Kada se sudskom odlukom donesenom o meritumu predmeta utvrdi nezakonito pribavljanje, korištenje ili otkrivanje poslovne tajne, države članice osiguravaju da nadležna sudska tijela mogu, na zahtjev podnositelja zahtjeva, protiv počinitelja povrede odrediti jednu ili više od sljedećih mjera:

- (a) prestanak ili, ovisno o slučaju, zabranu korištenja ili otkrivanje poslovne tajne;
- (b) zabranu proizvodnje, stavljanja u ponudu, stavljanja na tržište ili uporabe robe kojom je počinjena povreda odnosno uvoza, izvoza ili skladištenja robe kojom je počinjena povreda u te svrhe;
- (c) donošenje odgovarajućih korektivnih mjera u odnosu na robu kojom je počinjena povreda;
- (d) uništenje u cijelosti ili djelomično svih dokumenata, predmeta, materijala, stvari ili elektroničkih spisa koji sadržavaju poslovnu tajnu ili koji su sami po sebi poslovna tajna ili, prema potrebi, predaju podnositelju zahtjeva tih dokumenata, predmeta, materijala, stvari ili elektroničkih spisa u cijelosti ili djelomično.

2. Korektivne mjere iz stavka 1. točke (c) uključuju:

- (a) opoziv s tržišta robe kojom je počinjena povreda;
- (b) uklanjanje s robe kojom je počinjena povreda svojstva kojim je povreda počinjena;
- (c) uništenje robe kojom je počinjena povreda ili, prema potrebi, njezino povlačenje s tržišta, pod uvjetom da se povlačenjem ne ugrožava zaštita dotične poslovne tajne.

3. Države članice mogu predvidjeti da njihova nadležna sudska tijela mogu, kada nalažu povlačenje s tržišta robe kojom je počinjena povreda, na zahtjev nositelja poslovne tajne naložiti da se roba preda nositelju poslovne tajne ili dobrotvornim organizacijama.

4. Nadležna sudska tijela nalažu da se mjere iz stavka 1. točaka (c) i (d) provedu na trošak počinitelja povrede osim ako postoje posebni razlozi da se to ne učini. Tim se mjerama ne dovodi u pitanje bilo koja naknada štete koju bi nositelju poslovne tajne eventualno trebalo platiti zbog nezakonitog pribavljanja, korištenja ili otkrivanja poslovne tajne.

Članak 13.

Uvjeti primjene, zaštitne mjere i alternativne mjere

1. Države članice osiguravaju da su nadležna sudska tijela, prilikom razmatranja zahtjeva za donošenje sudskih naloga i korektivnih mjera predviđenih u članku 12. i procjene njihove proporcionalnosti, dužna uzeti u obzir posebne okolnosti slučaja uključujući, prema potrebi:

- (a) vrijednost i druga posebna svojstva poslovne tajne;
- (b) mjere poduzete radi zaštite poslovne tajne;

- (c) ponašanje počinitelja povrede prilikom pribavljanja, korištenja ili otkrivanja poslovne tajne;
- (d) učinak nezakonitog korištenja ili otkrivanja poslovne tajne;
- (e) legitimne interese stranaka i mogući učinak prihvaćanja ili odbijanja mjera na stranke;
- (f) legitimne interese trećih osoba;
- (g) javni interes; i
- (h) zaštitu temeljnih prava.

Ako nadležna sudska tijela ograniče trajanje mjera iz članka 12. stavka 1. točaka (a) i (b), to trajanje mora biti dostatno za uklanjanje svake komercijalne ili ekonomske prednosti koju bi počinitelj povrede mogao ostvariti nezakonitim pribavljanjem, korištenjem ili otkrivanjem poslovne tajne.

2. Države članice osiguravaju da se mjere iz članka 12. stavka 1. točaka (a) i (b) ukinu ili na drugi način prestanu proizvoditi učinke, na zahtjev protustranke, ako dotične informacije više ne ispunjavaju zahtjeve iz članka 2. točke 1. zbog razloga za koje protustranka nije izravno ili neizravno odgovorna.

3. Države članice predviđaju da nadležno sudsko tijelo može, na zahtjev osobe koja podliježe mjerama predviđenima u članku 12., umjesto primjene tih mjera naložiti plaćanje novčane naknade oštećenoj stranci ako su ispunjeni svi sljedeći uvjeti:

- (a) dotična osoba u trenutku korištenja ili otkrivanja nije znala niti je u tim okolnostima trebala znati da je poslovna tajna pribavljena od druge osobe koja je poslovnu tajnu nezakonito koristila ili otkrila;
- (b) provedbom dotičnih mjera nanijela bi se nerazmjerna šteta dotičnoj osobi;
- (c) novčana naknada oštećenoj stranci čini se, prema razumnoj procjeni, primjerenom.

Ako se umjesto mjera iz članka 12. stavka 1. točaka (a) i (b) naloži novčana naknada, ona ne smije premašiti iznos naknada koje bi se trebale platiti da je ta osoba zatražila odobrenje za korištenje dotične poslovne tajne, u razdoblju u kojem se korištenje poslovne tajne moglo zabraniti.

Članak 14.

Naknada štete

1. Države članice osiguravaju da nadležna sudska tijela mogu, na zahtjev oštećene stranke, počinitelju povrede koji je znao ili je trebao znati da sudjeluje u nezakonitom pribavljanju, korištenju ili otkrivanju poslovne tajne, naložiti da nositelju poslovne tajne plati naknadu štete koja odgovara stvarnoj šteti pretrpljenoj zbog nezakonitog pribavljanja, korištenja ili otkrivanja poslovne tajne.

Države članice mogu ograničiti odgovornost zaposlenika prema poslodavcima za naknadu štete za nezakonito pribavljanje, korištenje ili otkrivanje poslovne tajne poslodavca kada su zaposlenici postupali bez namjere.

2. Prilikom određivanja naknade štete iz stavka 1., nadležna sudska tijela uzimaju u obzir sve odgovarajuće čimbenike, kao što su negativne gospodarske posljedice, uključujući izgublenu dobit, koje je pretrpjela oštećena stranka, svaku nepoštenu dobit koju je ostvario počinitelj povrede i, u odgovarajućim slučajevima, elemente koji nisu gospodarski čimbenici, kao što je nematerijalna šteta koja je nositelju poslovne tajne nanesena nezakonitim pribavljanjem, korištenjem ili otkrivanjem poslovne tajne.

Alternativno, nadležna sudska tijela također mogu, u odgovarajućim slučajevima, odrediti naknadu štete kao paušalni iznos na temelju elemenata kao što su barem iznos naknada koje bi se trebale platiti da je počinitelj povrede zatražio odobrenje za korištenje dotične poslovne tajne.

*Članak 15.***Objava sudskih odluka**

1. Države članice osiguravaju da u sudskim postupcima pokrenutima zbog nezakonitog pribavljanja, korištenja ili otkrivanja poslovne tajne, nadležna sudska tijela mogu odrediti, na zahtjev podnositelja zahtjeva i na trošak počinitelja povrede, odgovarajuće mjere za širenje informacija o odluci, uključujući njezinu objavu u cijelosti ili djelomično.
2. Svakom mjerom iz stavka 1. ovog članka čuva se povjerljivost poslovne tajne kako je predviđeno u članku 9.
3. Kada odlučuju o tome hoće li odrediti mjeru iz stavka 1. i procjenjuju njezinu proporcionalnost, nadležna sudska tijela uzimaju u obzir, prema potrebi, vrijednost poslovne tajne, ponašanje počinitelja povrede prilikom pribavljanja, korištenja ili otkrivanja poslovne tajne, učinak nezakonitog korištenja ili otkrivanja poslovne tajne te vjerojatnost da će počinitelj povrede ponovno nezakonito koristiti ili otkriti poslovnu tajnu.

Nadležna sudska tijela također uzimaju u obzir jesu li informacije o počinitelju povrede takve da bi mogle dovesti do identificiranja određene fizičke osobe te, ako je tako, bi li objava takvih informacija bila opravdana, posebice s obzirom na moguću štetu koju bi takva mjera mogla prouzročiti za privatnost i ugled počinitelja povrede.

*POGLAVLJE IV.****Sankcije, izvješćivanje i završne odredbe****Članak 16.***Sankcije za nepoštovanje ove Direktive**

Države članice osiguravaju da nadležna sudska tijela mogu izricati sankcije protiv svih osoba koje ne poštuju ili odbijaju poštovati bilo koju mjeru donesenu na temelju članka 9., 10. i 12.

Predviđene sankcije uključuju mogućnost izricanja ponovljenog plaćanja kazni u slučaju nepoštovanja mjere donesene na temelju članka 10. i 12.

Predviđene sankcije moraju biti učinkovite, proporcionalne i odvraćajuće.

*Članak 17.***Razmjena informacija i izvjestitelji**

U svrhu promicanja suradnje, uključujući razmjenu informacija, među državama članicama te između država članica i Komisije, svaka država članica imenuje jednog ili više nacionalnih izvjestitelja za sva pitanja koja se odnose na provedbu mjera predviđenih ovom Direktivom. Svaka država članica priopćava podatke o nacionalnom izvjestitelju ili nacionalnim izvjestiteljima drugim državama članicama i Komisiji.

*Članak 18.***Izvješća**

1. Do 9. lipnja 2021. Ured Europske unije za intelektualno vlasništvo, u okviru aktivnosti Europske promatračnice za povrede prava intelektualnog vlasništva, priprema početno izvješće o trendovima u sudskim sporovima u pogledu nezakonitog pribavljanja, korištenja ili otkrivanja poslovne tajne u okviru primjene ove Direktive.
2. Do 9. lipnja 2022. Komisija izrađuje privremeno izvješće o primjeni ove Direktive te ga podnosi Europskom parlamentu i Vijeću. Tim izvješćem uzima se u obzir izvješće iz stavka 1.

U privremenom izvješću posebno se ispituju mogući učinci primjene ove Direktive na istraživanje i inovacije, mobilnost zaposlenika te na ostvarivanje prava na slobodu izražavanja i informiranja.

3. Do 9. lipnja 2026. Komisija provodi evaluaciju učinka ove Direktive te podnosi izvješće Europskom parlamentu i Vijeću.

Članak 19.

Prenošenje

1. Države članice stavljaju na snagu zakone i druge propise koji su potrebni radi usklađivanja s ovom Direktivom do 9. lipnja 2018. One Komisiji odmah dostavljaju tekst tih mjera.

Kada države članice donose te mjere, one sadržavaju upućivanje na ovu Direktivu ili se na nju upućuje prilikom njihove službene objave. Države članice određuju načine tog upućivanja.

2. Države članice Komisiji dostavljaju tekst glavnih odredaba nacionalnog prava koje donesu u području na koje se odnosi ova Direktiva.

Članak 20.

Stupanje na snagu

Ova Direktiva stupa na snagu dvadesetog dana od dana objave u *Službenom listu Europske unije*.

Članak 21.

Primatelji

Ova je Direktiva upućena državama članicama.

Sastavljeno u Strasbourgu 8. lipnja 2016.

Za Europski parlament
Predsjednik
M. SCHULZ

Za Vijeće
Predsjednik
A.G. KOENDERS

II.

(Nezakonodavni akti)

MEĐUNARODNI SPORAZUMI

ODLUKA VIJEĆA (EU) 2016/944

od 6. lipnja 2016.

o sklapanju Sporazuma o suradnji o Civilnom globalnom navigacijskom satelitskom sustavu (GNSS) između Europske zajednice i njezinih država članica, s jedne strane, i Republike Koreje, s druge strane

VIJEĆE EUROPSKE UNIJE,

uzimajući u obzir Ugovor o funkcioniranju Europske unije, a posebno njegov članak 172. u vezi s člankom 218. stavkom 6. točkom (a),

uzimajući u obzir prijedlog Europske komisije,

uzimajući u obzir suglasnost Europskog parlamenta ⁽¹⁾,

budući da:

- (1) U skladu s Odlukom Vijeća 2006/700/EZ ⁽²⁾, Sporazum o suradnji o Civilnom globalnom navigacijskom satelitskom sustavu (GNSS) između Europske zajednice i njezinih država članica, s jedne strane, i Republike Koreje, s druge strane ⁽³⁾ („Sporazum”), potpisan je 9. rujna 2006. podložno njegovu kasnijem sklapanju.
- (2) Sporazumom se želi potaknuti, olakšati i unaprijediti suradnju između stranaka u civilnoj globalnoj satelitskoj navigaciji.
- (3) Stajalište Unije u okviru Odbora osnovanog u skladu s člankom 14. Sporazuma („Odbor”) treba donijeti Vijeće, na prijedlog Komisije, u mjeri u kojoj je Odbor pozvan donositi akte koji proizvode pravne učinke ili odluke kojima se suspendira primjena Sporazuma.
- (4) Nadalje, za pitanja koja ne proizvode pravne učinke, a kojima se treba baviti Odbor, Komisija bi trebala uskladiti stajalište Unije s državama članicama.
- (5) Sporazum bi trebalo odobriti u ime Europske unije,

⁽¹⁾ Suglasnost od 10. svibnja 2016. (još nije objavljena u Službenom listu).

⁽²⁾ Odluka Vijeća 2006/700/EZ od 1. rujna 2006. o potpisivanju, u ime Zajednice, Sporazuma o suradnji o Civilnom globalnom navigacijskom satelitskom sustavu (GNSS) između Europske zajednice i njezinih država članica, s jedne strane, i Republike Koreje, s druge strane (SL L 288, 19.10.2006., str. 30.).

⁽³⁾ Sporazum o suradnji o Civilnom globalnom navigacijskom satelitskom sustavu (GNSS) između Europske zajednice i njezinih država članica, s jedne strane, i Republike Koreje, s druge strane (SL L 288, 19.10.2006., str. 31.).

DONIJELO JE OVU ODLUKU:

Članak 1.

Sporazum o suradnji o Civilnom globalnom navigacijskom satelitskom sustavu (GNSS) između Europske zajednice i njezinih država članica, s jedne strane, i Republike Koreje, s druge strane, odobrava se u ime Europske unije ⁽¹⁾.

Članak 2.

Predsjednik Vijeća određuje osobu ovlaštenu da u ime Europske unije pošalje obavijest, predviđenu u članku 18. stavku 1. Sporazuma, kako bi se izrazila suglasnost Europske unije da bude obvezana ovim Sporazumom ⁽²⁾ te izdaje sljedeću obavijest:

„Kao posljedica stupanja na snagu Ugovora iz Lisabona 1. prosinca 2009. Europska unija zamijenila je i naslijedila Europsku zajednicu te od navedenog datuma ostvaruje sva prava i preuzima sve obveze Europske zajednice. Stoga se upućivanja na ‚Europsku zajednicu‘ u tekstu Sporazuma trebaju čitati kao upućivanja na ‚Europsku uniju.‘”

Članak 3.

Ova Odluka stupa na snagu na dan donošenja.

Sastavljeno u Luxembourg 6. lipnja 2016.

Za Vijeće
Predsjednik
H.G.J. KAMP

⁽¹⁾ Tekst je objavljen zajedno s odlukom o potpisivanju u SL L 288, 19.10.2006., str. 31.

⁽²⁾ Glavno tajništvo Vijeća objavit će datum stupanja na snagu Sporazuma u *Službenom listu Europske unije*.

UREDBE

PROVEDBENA UREDBA KOMISIJE (EU) 2016/945

od 14. lipnja 2016.

o utvrđivanju paušalnih uvoznih vrijednosti za određivanje ulazne cijene određenog voća i povrća

EUROPSKA KOMISIJA,

uzimajući u obzir Ugovor o funkcioniranju Europske unije,

uzimajući u obzir Uredbu (EU) br. 1308/2013 Europskog parlamenta i Vijeća od 17. prosinca 2013. o uspostavljanju zajedničke organizacije tržišta poljoprivrednih proizvoda i stavljanju izvan snage uredbi Vijeća (EEZ) br. 922/72, (EEZ) br. 234/79, (EZ) br. 1037/2001 i (EZ) br. 1234/2007 ⁽¹⁾,

uzimajući u obzir Provedbenu uredbu Komisije (EU) br. 543/2011 od 7. lipnja 2011. o utvrđivanju detaljnih pravila za primjenu Uredbe Vijeća (EZ) br. 1234/2007 za sektore voća i povrća te prerađevina voća i povrća ⁽²⁾, a posebno njezin članak 136. stavak 1.,

budući da:

- (1) Provedbenom uredbom (EU) br. 543/2011, prema ishodu Urugvajске runde multilateralnih pregovora o trgovini, utvrđuju se kriteriji kojima Komisija određuje paušalne vrijednosti za uvoz iz trećih zemalja, za proizvode i razdoblja određena u njezinu Prilogu XVI. dijelu A.
- (2) Paušalna uvozna vrijednost izračunava se za svaki radni dan, u skladu s člankom 136. stavkom 1. Provedbene uredbe (EU) br. 543/2011, uzimajući u obzir promjenjive dnevne podatke. Stoga ova Uredba treba stupiti na snagu na dan objave u *Službenom listu Europske unije*,

DONIJELA JE OVU UREDBU:

Članak 1.

Paušalne uvozne vrijednosti iz članka 136. Provedbene uredbe (EU) br. 543/2011 određene su u Prilogu ovoj Uredbi.

Članak 2.

Ova Uredba stupa na snagu na dan objave u *Službenom listu Europske unije*.

Ova je Uredba u cijelosti obvezujuća i izravno se primjenjuje u svim državama članicama.

Sastavljeno u Bruxellesu 14. lipnja 2016.

Za Komisiju,
u ime predsjednika,
Jerzy PLEWA
Glavni direktor za poljoprivredu i ruralni razvoj

⁽¹⁾ SL L 347, 20.12.2013., str. 671.

⁽²⁾ SL L 157, 15.6.2011., str. 1.

PRILOG

Paušalne uvozne vrijednosti za određivanje ulazne cijene određenog voća i povrća

(EUR/100 kg)		
Oznaka KN	Oznaka treće zemlje ⁽¹⁾	Standardna uvozna vrijednost
0702 00 00	MA	132,8
	TR	69,0
	ZZ	100,9
0709 93 10	TR	148,7
	ZZ	148,7
0805 50 10	AR	160,2
	MA	179,9
	TR	157,0
	ZA	176,3
0808 10 80	ZZ	168,4
	AR	122,6
	BR	108,7
	CL	138,7
	CN	102,3
	NZ	150,1
	US	185,9
	ZA	115,7
0809 10 00	ZZ	132,0
	TR	259,2
0809 29 00	ZZ	259,2
	TR	472,5
	US	888,6
0809 30 10, 0809 30 90	ZZ	680,6
	TR	107,9
	ZZ	107,9

⁽¹⁾ Nomenklatura država utvrđena Uredbom Komisije (EU) br. 1106/2012 od 27. studenoga 2012. o provedbi Uredbe (EZ) br. 471/2009 Europskog parlamenta i Vijeća o statistici Zajednice u vezi s vanjskom trgovinom sa zemljama nečlanicama, u pogledu ažuriranja nomenklature država i područja (SL L 328, 28.11.2012., str. 7.). Oznakom „ZZ” označava se „drugo podrijetlo”.

ODLUKE

ODLUKA VIJEĆA (EU) 2016/946

od 9. lipnja 2016.

o uvođenju privremenih mjera u području međunarodne zaštite u korist Švedske u skladu s člankom 9. Odluke (EU) 2015/1523 i člankom 9. Odluke (EU) 2015/1601 o uvođenju privremenih mjera u području međunarodne zaštite u korist Italije i Grčke

VIJEĆE EUROPSKE UNIJE,

uzimajući u obzir Ugovor o funkcioniranju Europske unije, a posebno njegov članak 78. stavak 3.,

uzimajući u obzir prijedlog Europske komisije,

uzimajući u obzir mišljenje Europskog parlamenta ⁽¹⁾,

budući da:

- (1) U skladu s člankom 78. stavkom 3. Ugovora o funkcioniranju Europske unije (UFEU), u slučaju da se jedna ili više država članica nađu u hitnoj situaciji zbog iznenadnog priljeva državljana trećih zemalja, Vijeće, na prijedlog Komisije i nakon savjetovanja s Europskim parlamentom, može donijeti privremene mjere u korist dotične države članice ili dotičnih država članica.
- (2) U skladu s člankom 80. UFEU-a, politike Unije u području graničnih kontrola, azila i imigracije te njihova provedba trebaju se uređivati prema načelu solidarnosti i pravedne podjele odgovornosti među državama članicama, a akti Unije doneseni u tom području trebaju sadržavati odgovarajuće mjere za primjenu tog načela.
- (3) Na temelju članka 78. stavka 3. UFEU-a Vijeće je donijelo dvije odluke o uvođenju privremenih mjera u području međunarodne zaštite u korist Italije i Grčke. U skladu s Odlukom Vijeća (EU) 2015/1523 ⁽²⁾, 40 000 podnositelja zahtjeva za međunarodnu zaštitu potrebno je premjestiti iz Italije i Grčke u druge države članice. U skladu s Odlukom Vijeća (EU) 2015/1601 ⁽³⁾, 120 000 podnositelja zahtjeva za međunarodnu zaštitu potrebno je premjestiti iz Italije i iz Grčke u druge države članice.
- (4) U skladu s člankom 9. Odluke (EU) 2015/1523 i člankom 9. Odluke (EU) 2015/1601, u slučaju krizne situacije zbog iznenadnog priljeva državljana trećih zemalja u državu članicu, Vijeće, na prijedlog Komisije i nakon savjetovanja s Europskim parlamentom, može donijeti privremene mjere u korist dotične države članice, na temelju članka 78. stavka 3. UFEU-a. Takve mjere mogu, prema potrebi, uključivati suspenziju sudjelovanja te države članice u premještanju predviđenom tim odlukama, kao i moguće kompenzacijske mjere za Italiju i za Grčku.
- (5) Švedska se nalazi u kriznoj situaciji zbog iznenadnog priljeva državljana trećih zemalja na njezino državno područje zbog naglih promjena migracijskih tokova. Dana 8. prosinca 2015. Švedska je službeno zatražila suspenziju svojih obveza u skladu s odlukama (EU) 2015/1523 i (EU) 2015/1601.

⁽¹⁾ Mišljenje od 26. svibnja 2016. (još nije objavljeno u Službenom listu).

⁽²⁾ Odluka Vijeća (EU) 2015/1523 od 14. rujna 2015. o uvođenju privremenih mjera u području međunarodne zaštite u korist Italije i Grčke (SL L 239, 15.9.2015., str. 146.).

⁽³⁾ Odluka Vijeća (EU) 2015/1601 od 22. rujna 2015. o uvođenju privremenih mjera u području međunarodne zaštite u korist Italije i Grčke (SL L 248, 24.9.2015., str. 80.).

- (6) Znatn porast nezakonitih prelazaka granica Unije i sekundarnih kretanja diljem Unije doveo je do naglog porasta broja zahtjeva za međunarodnu zaštitu u Švedskoj, većinom od pojedinaca koji su ušli u Uniju putem Italije i Grčke.
- (7) Podaci Eurostata potvrđuju nagli porast broja podnositelja zahtjeva za azil u Švedskoj. Broj podnositelja zahtjeva za međunarodnu zaštitu povećao se za više od 60 %, sa 68 245 podnositelja zahtjeva u razdoblju od 1. siječnja do 31. listopada 2014. na 112 040 podnositelja zahtjeva u razdoblju od 1. siječnja do 31. listopada 2015.
- (8) Broj podnositelja zahtjeva za međunarodnu zaštitu na mjesečnoj razini u posljednje se vrijeme dodatno povećao: udvostručio se između kolovoza (11 735) i rujna (24 261) te je u listopadu 2015. dosegao 39 055 (povećanje od 61 % u odnosu na rujna).
- (9) Švedska je imala daleko najveći broj podnositelja zahtjeva za međunarodnu zaštitu po stanovniku u Uniji u 2015. (11 503 podnositelja zahtjeva na milijun stanovnika).
- (10) Švedska se nalazi u teškoj situaciji i zbog znatnog povećanja broja maloljetnika bez pratnje; jedan od četiri podnositelja zahtjeva tvrdi da je maloljetnik bez pratnje.
- (11) Trenutačna situacija uvelike opterećuje švedski sustav azila i migracija, što ima ozbiljne praktične posljedice na terenu kad je riječ o uvjetima prihvata i sposobnosti sustava azila i migracija da obradi te zahtjeve. Kako bi se pomoglo ublažiti veliki pritisak s kojim se Švedska suočava, obveze Švedske kao države članice premještanja u skladu s odlukama (EU) 2015/1523 i (EU) 2015/1601 potrebno je suspendirati na razdoblje od jedne godine.
- (12) Uz suspenziju obveza Švedske trebalo bi, prema potrebi, uvesti mjere operativne potpore koje koordinira Europski potporni ured za azil (EASO) i druge relevantne agencije.
- (13) Švedska bi Vijeću i Komisiji trebala predstaviti plan u kojem se određuju mjere koje će poduzeti u cilju osiguravanja učinkovitosti svojeg sustava azila i migracije te nastaviti ispunjavati svoje obveze iz odluka (EU) 2015/1523 i (EU) 2015/1601 kada učinak suspenzije njezinih obveza prestane.
- (14) S obzirom na to da ciljeve ove Odluke ne mogu dostatno ostvariti države članice, nego se zbog opsega i učinaka djelovanja oni na bolji način mogu ostvariti na razini Unije, Unija može donijeti mjere u skladu s načelom supsidijarnosti utvrđenim u članku 5. Ugovora o Europskoj uniji (UEU). U skladu s načelom proporcionalnosti utvrđenim u tom članku, ova Odluka ne prelazi ono što je potrebno za ostvarivanje tih ciljeva.
- (15) Ovom se Odlukom poštuju temeljna prava i postupaju se u skladu s načelima priznatima Poveljom Europske unije o temeljnim pravima.
- (16) U skladu s člancima 1. i 2. Protokola br. 21 o stajalištu Ujedinjene Kraljevine i Irske s obzirom na područje slobode, sigurnosti i pravde, priloženog UEU-u i UFEU-u, te ne dovodeći u pitanje članak 4. tog protokola, te države članice ne sudjeluju u donošenju ove Odluke te ona za njih nije obvezujuća niti se na njih primjenjuje.
- (17) U skladu s člancima 1. i 2. Protokola br. 22 o stajalištu Danske, priloženog UEU-u i UFEU-u, Danska ne sudjeluje u donošenju ove Odluke te ona za nju nije obvezujuća niti se na nju primjenjuje.
- (18) S obzirom na hitnost situacije, ova Odluka trebala bi stupiti na snagu sljedećeg dana od dana objave u *Službenom listu Europske unije*,

DONIJELO JE OVU ODLUKU:

Članak 1.

Predmet

Ovom se Odlukom uvode privremene mjere u području međunarodne zaštite u korist Švedske kako bi ju se podržalo u suočavanju s kriznom situacijom nastalom zbog iznenadnog priljeva državljana trećih zemalja.

Članak 2.

Suspenzija obveza u skladu s odlukama (EU) 2015/1523 i (EU) 2015/1601

Obveze Švedske kao države članice premještanja u skladu s Odlukom (EU) 2015/1523 i Odlukom (EU) 2015/1601 suspendiraju se do 16. lipnja 2017.

Članak 3.

Operativna potpora Švedskoj

U cilju omogućivanja Švedskoj da se suoči s iznimnim pritiskom na svoj sustav azila i migracije, Švedskoj se pruža, prema potrebi, operativna potpora putem relevantnih aktivnosti koje koordinira EASO te druge odgovarajuće agencije.

Članak 4.

Dodatne mjere koje Švedska treba poduzeti

Do 16. srpnja 2016. Švedska je dužna predstaviti Vijeću i Komisiji plan u kojem se određuju mjere koje će poduzeti radi osiguravanja učinkovitosti svojeg sustava azila i migracije te nastaviti ispunjavati svoje obveze iz odluka (EU) 2015/1523 i (EU) 2015/1601 kada prestane učinak suspenzije iz članka 2.

Članak 5.

Stupanje na snagu

Ova Odluka stupa na snagu sljedećeg dana od dana objave u *Službenom listu Europske unije*.

Sastavljeno u Luxembourg 9. lipnja 2016.

Za Vijeće
Predsjednik
G.A. VAN DER STEUR

ODLUKA VIJEĆA (ZVSP) 2016/947**od 14. lipnja 2016.****o izmjeni Zajedničke akcije 2008/124/ZVSP o Misiji Europske unije za uspostavu vladavine prava na Kosovu * (EULEX KOSOVO)**

VIJEĆE EUROPSKE UNIJE,

uzimajući u obzir Ugovor o Europskoj uniji, a posebno njegov članak 28. članak 42. stavak 4. i članak 43. stavak 2.,

uzimajući u obzir prijedlog Visokog predstavnika Unije za vanjske poslove i sigurnosnu politiku,

budući da:

- (1) Vijeće je 4. veljače 2008. donijelo Zajedničku akciju 2008/124/ZVSP ⁽¹⁾.
- (2) Vijeće je 12. lipnja 2014. donijelo Odluku 2014/349/ZVSP ⁽²⁾ o izmjeni Zajedničke akcije 2008/124/ZVSP i produljilo je do 14. lipnja 2016.
- (3) Vijeće je 11. lipnja 2015. donijelo Odluku 2015/901/ZVSP ⁽³⁾ o izmjeni Zajedničke akcije 2008/124/ZVSP kojom se predviđa financijski referentni iznos za razdoblje od 15. lipnja 2015. do 14. lipnja 2016.
- (4) Zajedničku akciju 2008/124/ZVSP trebalo bi izmijeniti kako bi se produljio mandat Misije EULEX Kosovo do 14. lipnja 2018. i osigurao novi financijski referentni iznos za razdoblje od 15. lipnja 2016. do 14. lipnja 2017.
- (5) Ništa u ovoj Odluci ne bi se smjelo tumačiti na način da se dovode u pitanje neovisnost i autonomija sudaca i tužitelja.
- (6) S obzirom na posebnu prirodu aktivnosti Misije EULEX Kosovo u pogledu pružanja podrške premještenim sudskim postupcima unutar države članice, ovom je Odlukom primjereno odrediti iznos predviđen za pokrivanje podrške premještenim sudskim postupcima unutar države članice i osigurati provedbu tog dijela proračuna putem bespovratnih sredstva.
- (7) Misija EULEX Kosovo provodit će se u kontekstu stanja koje bi se moglo pogoršati i koje bi moglo ugroziti ostvarivanje ciljeva vanjskog djelovanja Unije, kako je navedeno u članku 21. Ugovora.
- (8) Zajedničku akciju 2008/124/ZVSP stoga bi trebalo na odgovarajući način izmijeniti,

DONIJELO JE OVU ODLUKU:

Članak 1.

Zajednička akcija 2008/124/ZVSP mijenja se kako slijedi:

1. Članak 16. mijenja se kako slijedi:

(a) u stavku 1. dodaju se sljedeći podstavci:

„Financijski referentni iznos namijenjen pokrivanju rashoda Misije EULEX KOSOVO od 15. lipnja 2016. do 14. lipnja 2017. iznosi 63 600 000 EUR.

* Ovim se nazivom ne dovode u pitanje stajališta o statusu te je on u skladu s RVSUN-om 1244 (1999) i mišljenjem Međunarodnog suda o proglašenju neovisnosti Kosova.

⁽¹⁾ Zajednička akcija Vijeća 2008/124/ZVSP od 4. veljače 2008. o Misiji Europske unije za uspostavu vladavine prava na Kosovu, EULEX Kosovo (SL L 42, 16.2.2008., str. 92.).

⁽²⁾ Odluka Vijeća 2014/349/ZVSP od 12. lipnja 2014. o izmjeni Zajedničke akcije 2008/124/ZVSP o Misiji uspostave vladavine prava Europske unije na Kosovu, EULEX KOSOVO (SL L 174, 13.6.2014., str. 42.).

⁽³⁾ Odluka Vijeća (ZVSP) 2015/901 od 11. lipnja 2015. o izmjeni Zajedničke akcije 2008/124/ZVSP o Misiji Europske unije za uspostavu vladavine prava na Kosovu, EULEX KOSOVO (SL L 147, 12.6.2015., str. 21.).

Od iznosa iz devetog podstavka, iznos od 34 500 000 EUR namijenjen je pokrivanju rashoda Misije EULEX KOSOVO za provedbu njezina mandata u Kosovu u razdoblju od 15. lipnja do 14. prosinca 2016., dok je iznos od 29 100 000 EUR namijenjen pokrivanju podrške premještenim sudskim postupcima unutar države članice u razdoblju od 15. lipnja 2016. do 14. lipnja 2017. Potonjim se iznosom također retroaktivno pokrivaju rashodi koji proizlaze iz pružanja podrške premještenim sudskim postupcima od 1. travnja 2016. Komisija potpisuje sporazum o dodjeli bespovratnih sredstava s voditeljem registra koji djeluje u ime registra za upravljanje premještenim sudskim postupcima za taj iznos. Pravila o bespovratnim sredstvima predviđena Uredbom (EU, Euratom) br. 966/2012 Europskog parlamenta i Vijeća (*) primjenjuju se na taj sporazum o dodjeli bespovratnih sredstava.

O financijskom referentnom iznosu za sljedeće razdoblje za Misiju EULEX Kosovo odlučuje Vijeće.

(*) Uredba (EU, Euratom) br. 966/2012 Europskog parlamenta i Vijeća od 25. listopada 2012. o financijskim pravilima koja se primjenjuju na opći proračun Unije i o stavljanju izvan snage Uredbe Vijeća (EZ, Euratom) br. 1605/2002 (SL L 298, 26.10.2012., str. 1.);

(b) stavak 4. zamjenjuje se sljedećim:

„4. Misija EULEX KOSOVO odgovorna je za financijsko izvršenje proračuna Misije, osim u pogledu iznosa iz stavka 1. desetog podstavka koji se odnosi na pružanje podrške premještenim sudskim postupcima unutar države članice. U tu svrhu Misija EULEX KOSOVO potpisuje sporazum s Komisijom.”

2. Članak 20. drugi podstavak zamjenjuje se sljedećim:

„Ona prestaje važiti 14. lipnja 2018. Vijeće, na prijedlog Visokog predstavnika i uzimajući u obzir dopunske izvore financiranja kao i doprinose ostalih partnera, donosi potrebne odluke kako bi se osiguralo da mandat Misije EULEX KOSOVO u pogledu pružanja podrške premještenim sudskim postupcima iz članka 3.a i povezana potrebna financijska sredstva ostanu na snazi do završetka tih sudskih postupaka.”

Članak 2.

Ova Odluka stupa na snagu na dan donošenja.

Sastavljeno u Luxembourgu 14. lipnja 2016.

Za Vijeće
Predsjednik
A.G. KOENDERS

ODLUKA (EU) 2016/948 EUROPSKE SREDIŠNJE BANKE**od 1. lipnja 2016.****o provedbi programa kupnje vrijednosnih papira korporativnog sektora (ESB/2016/16)**

UPRAVNO VIJEĆE EUROPSKE SREDIŠNJE BANKE,

uzimajući u obzir Ugovor o funkcioniranju Europske unije, a posebno njegov članak 127. stavak 2. prvu alineju,

uzimajući u obzir Statut Europskog sustava središnjih banaka i Europske središnje banke, a posebno njegov članak 12. stavak 1. drugi podstavak zajedno s člankom 3. stavkom 1. prvom alinejom te člankom 18. stavkom 1.,

budući da:

- (1) Europska središnja banka (ESB), zajedno s nacionalnim središnjim bankama države članice čija je valuta euro može poslovati na financijskim tržištima izravnom kupnjom i prodajom utrživih instrumenata.
- (2) Odluka ESB/2014/40 ⁽¹⁾ kojom je uspostavljen treći program kupnje pokrivenih obveznica, donesena je 15. listopada 2014. Odluka (EU) 2015/5 Europske središnje banke (ESB/2014/45) ⁽²⁾ kojom je uspostavljen program kupnje vrijednosnih papira osiguranih imovinom, donesena je 19. studenoga 2014. Odluka (EU) 2015/774 Europske središnje banke (ESB/2015/10) ⁽³⁾ kojom je uspostavljen program kupnje vrijednosnih papira javnog sektora na sekundarnim tržištima (u daljnjem tekstu: „PSPP”), donesena je 4. ožujka 2015. i proširila je postojeće programe kupnje imovine. Pored ciljanih operacija dugoročnijeg refinanciranja u skladu s Odlukom ESB/2014/34 Europske središnje banke ⁽⁴⁾ i Odlukom (EU) 2016/810 Europske središnje banke (ESB/2016/10) ⁽⁵⁾, ovi programi kupnje imovine imaju za cilj daljnje unaprjeđivanje prijenosa monetarne politike, poticanje odobravanja kredita gospodarstvu europodručja, olakšavanje uvjeta kreditiranja kućanstava i pravnih osoba te doprinošenje povratku stope inflacije na razine ispod, ali blizu 2 %, u srednjoročnom razdoblju, u skladu s očuvanjem stabilnosti cijena kao primarnim ciljem ESB-a.
- (3) Upravno vijeće je 10. ožujka 2016. odlučilo dodatno proširiti gore navedene programe kupnje vrijednosnih papira i započeti program kupnje vrijednosnih papira korporativnog sektora („CSPP”), kao dio jedinstvene monetarne politike i u provođenju svog cilja očuvanja stabilnosti cijena. Ova odluka donesena je radi daljnjeg jačanja prolazne kupnje imovine Eurosustava u odnosu na uvjete financiranja realnog gospodarstva i radi osiguravanja, u kombinaciji s drugim nestandardnim mjerama monetarne politike koje se provode, daljnjeg prilagođavanja monetarne politike i doprinošenja povratku stope inflacije na razine ispod, ali blizu 2 % u srednjoročnom razdoblju.
- (4) CSPP će biti dio programa kupnje vrijednosnih papira (APP), prema kojem se planira provoditi kupnje do kraja ožujka 2017. ili, ako je potrebno i nakon toga, a u svakom slučaju dok Upravno vijeće primijeti stalnu prilagodbu inflacije koja je u skladu s postizanjem stope inflacije ispod, ali blizu 2 % u srednjoročnom razdoblju.
- (5) CSPP bi trebao sadržavati niz zaštitnih mehanizama kako bi osigurao da predviđene kupnje budu razmjerne njegovim ciljevima. Ovi zaštitni mehanizmi također bi trebali osigurati uzimanje u obzir povezanih financijskih rizika u obilježjima CSPP-a i trebali bi održavati stajališta upravljanja rizicima. Pored toga, prihvatljivi utrživi dužnički instrumenti koje su izdala javna poduzeća trebali bi biti podvrgnuta ograničenjima u skladu s onima koja se primjenjuju na kupnje prema PSPP-u.

⁽¹⁾ Odluka ESB/2014/40 Europske središnje banke od 15. listopada 2014. o provedbi trećeg programa kupnje pokrivenih obveznica (SL L 335, 22.11.2014., str. 22.).

⁽²⁾ Odluka (EU) 2015/5 Europske središnje banke od 19. studenoga 2014. o provedbi programa kupnje vrijednosnih papira osiguranih imovinom (ESB/2014/45) (SL L 1, 6.1.2015., str. 4.).

⁽³⁾ Odluka (EU) 2015/774 Europske središnje banke od 4. ožujka 2015. o programu kupnje vrijednosnih papira javnog sektora na sekundarnim tržištima (ESB/2015/10) (SL L 121, 14.5.2015., str. 20.).

⁽⁴⁾ Odluka ESB/2014/34 Europske središnje banke od 29. srpnja 2014. o mjerama koje se odnose na ciljane operacije dugoročnijeg refinanciranja (SL L 258, 29.8.2014., str. 11.).

⁽⁵⁾ Odluka (EU) 2016/810 Europske središnje banke od 28. travnja 2016. o drugoj seriji ciljanih operacija dugoročnijeg refinanciranja (ESB/2016/10) (SL L 132, 21.5.2016., str. 107.).

- (6) CSPP bi trebao u potpunosti biti u skladu s obvezama središnjih banaka Eurosustava iz Ugovora, uključujući zabranu monetarnog financiranja u odnosu na kupnju prihvatljivih utrživih dužničkih instrumenata koje su izdala javna poduzeća.
- (7) CSPP bi trebao poštovati načela otvorenog tržišnog gospodarstva sa slobodnim tržišnim natjecanjem, uzimajući u obzir formiranje tržišnih cijena i funkcioniranje tržišta.
- (8) U skladu s drugim elementima APP-a, plaćanja glavnice prihvatljivih utrživih dužničkih instrumenata kupljenih prema CSPP-u trebala bi biti reinvestirana kako doprijevaju osnovni dužnički instrumenti, koliko god je potrebno, na taj način doprinoseći povoljnim uvjetima likvidnosti i odgovarajućem stavu monetarne politike.
- (9) Izravne kupnje prihvatljivih utrživih dužničkih instrumenata od strane Eurosustava prema PSPP-u trebale bi se provoditi decentralizirano u skladu s ovom Odlukom i trebale bi biti koordinirane od strane ESB-a te na taj način osiguravati jedinstvenost monetarne politike Eurosustava,

DONIJELO JE OVU ODLUKU:

Članak 1.

Uspostavljanje i opseg izravne kupnje korporativnih obveznica

Ovime se uspostavlja CSPP. Prema CSPP-u određene središnje banke Eurosustava mogu kupovati prihvatljive korporativne obveznice od prihvatljivih drugih ugovornih strana na primarnom i sekundarnim tržištima, dok se korporativne obveznice javnog sektora, kako je definirano u članku 3. stavku 1., mogu kupovati samo na sekundarnim tržištima, pod određenim uvjetima.

Članak 2.

Kriteriji prihvatljivosti za korporativne obveznice

Da bi bili prihvatljivi za izravne kupnje prema CSPP-u, utrživi dužnički instrumenti koje izdaju društva moraju udovoljavati kriterijima prihvatljivosti za utrživu imovinu za kreditne operacije Eurosustava sukladno dijelu 4. Smjernice (EU) 2015/510 Europske središnje banke (ESB/2014/60) ⁽¹⁾ i sljedećim dodatnim zahtjevima.

1. Izdavatelj utrživog dužničkog instrumenta:

- (a) osnovan je u državi članici čija je valuta euro;
- (b) nije kreditna institucija kako je definirana u točki 14. članka 2. Smjernice (EU) 2015/510 (ESB/2014/60);
- (c) nema matično društvo kako je definirano u članku 4. stavku 1. točki 15. Uredbe (EU) br. 575/2013 Europskog parlamenta i Vijeća ⁽²⁾ koje je kreditna institucija kako je definirana u točki 14. članka 2. Smjernice (EU) 2015/510 (ESB/2014/60);
- (d) nema matično društvo koje podliježe bonitetnom nadzoru izvan europodručja;
- (e) nije nadzirani subjekt kako je definiran u članku 2. točki 20. Uredbe (EU) br. 468/2014 Europske središnje banke (ESB/2014/17) ⁽³⁾ ili član nadzirane grupe kako je definirana u članku 2. točki 21. podtočki (b) Uredbe (EU) br. 468/2014 (ESB/2014/17), u svakom slučaju, kako su navedeni na popisu koji objavljuje ESB na svojim mrežnim stranicama u skladu s člankom 49. stavkom 1. Uredbe (EU) br. 468/2014 (ESB/2014/17) i nije društvo kći kako je definirano u članku 4. stavku 1. točki 16. Uredbe (EU) br. 575/2013 bilo koje od tih nadziranih subjekata ili nadziranih grupa.

⁽¹⁾ Smjernica (EU) 2015/510 Europske središnje banke od 19. prosinca 2014. o provedbi monetarne politike Eurosustava (ESB/2014/60) (SL L 91, 2.4.2015., str. 3.).

⁽²⁾ Uredba (EU) br. 575/2013 Europskog parlamenta i Vijeća od 26. lipnja 2013. o bonitetnim zahtjevima za kreditne institucije i investicijska društva i o izmjeni Uredbe (EU) br. 648/2012 (SL L 176, 27.6.2013., str. 1.).

⁽³⁾ Uredba (EU) br. 468/2014 Europske središnje banke od 16. travnja 2014. o uspostavljanju okvira za suradnju unutar jedinstvenog nadzornog mehanizma između Europske središnje banke i nacionalnih nadležnih tijela te s nacionalnim imenovanim tijelima (ESB/2014/17) (SL L 141, 14.5.2014., str. 1.).

- (f) nije investicijsko društvo kako je definirano u članku 4. stavku 1. točki 1. Direktive 2014/65/EU Europskog parlamenta i Vijeća ⁽¹⁾;
 - (g) nije izdalo vrijednosne papire osigurane imovinom sa značenjem iz članka 2. točke 3. Smjernice (EU) 2015/510 (ESB/2014/60);
 - (h) nije izdalo *multi cédula* sa značenjem iz točke 62. članka 2. Smjernice (EU) 2015/510 (ESB/2014/60);
 - (i) nije izdalo strukturirane pokrivenne obveznice sa značenjem iz članka 2. točke 88. Smjernice (EU) 2015/510 (ESB/2014/60);
 - (j) nije subjekt za upravljanje imovinom kao posljedica primjene instrumenta izdvajanja imovine u provođenju sanacije u skladu s člankom 26. Uredbe (EU) br. 806/2014 Europskog parlamenta i Vijeća ⁽²⁾ ili nacionalnog zakonodavstva kojim se primjenjuje članak 42. Direktive 2014/59/EU Europskog parlamenta i Vijeća ⁽³⁾;
 - (k) nije nacionalni fond za upravljanje i prodaju imovine osnovan radi pružanja potpore restrukturiranju financijskog sektora i/ili sanaciji ⁽⁴⁾; i
 - (l) nije prihvatljivi izdavatelj za PSPP.
2. Utrživi dužnički instrument ima preostalo dospijeće od najmanje 6 mjeseci i najviše 30 godina i 364 dana u vrijeme njegove kupnje od strane odgovarajuće središnje banke Eurosustava.
3. Odstupajući od članka 59. stavka 5. Smjernice (EU) 2015/510 (ESB/2014/60), samo informacije o kreditnim procjenama koje je dostavila vanjska institucija za procjenu kreditnog rizika prihvaćena u okviru za kreditnu procjenu Eurosustava bit će uzeta u obzir za procjenu zahtjeva kreditne kvalitete utrživog dužničkog instrumenta.
4. Utrživi dužnički instrument nominiran je u eurima.
5. Kupnje nominalnih utrživih dužničkih instrumenata uz negativni prinos do dospijeca (ili najniži prinos (engl. *yield to worst*)) iznad pasivne kamatne stope dozvoljene su.

Članak 3.

Ograničenja izvršenja kupnji korporativnih obveznica javnog sektora

1. Za potrebe ove Odluke, korporativna obveznica javnog sektora znači korporativna obveznica koja ispunjava zahtjeve iz članka 2., a izdalo ju je javno poduzeće sa značenjem iz članka 8. Uredbe Vijeća (EZ) br. 3603/93 ⁽⁵⁾.
2. Radi odobrenja formiranja tržišne cijene za prihvatljive korporativne obveznice javnog sektora, ne smiju se dozvoliti kupnje novoizdanih korporativnih obveznica javnog sektora ili korporativnih obveznica javnog sektora trajne emisije (engl. *tapped public sector corporate bond*) ili korporativnih obveznica javnog sektora koje je izdao isti subjekt ili subjekti unutar grupe izdavatelja s dospjećem koje ističe ili neposredno prije ili neposredno nakon dospijeca utrživog dužničkog instrumenta koji se izdaje ili trajno emitira, tijekom razdoblja koje utvrdi Upravno vijeće.

⁽¹⁾ Direktiva 2014/65/EU Europskog parlamenta i Vijeća od 15. svibnja 2014. o tržištima financijskih instrumenata te o izmjeni Direktive 2002/92/EZ i Direktive 2011/61/EU (SL L 173, 12.6.2014., str. 349.).

⁽²⁾ Uredba (EU) br. 806/2014 Europskog parlamenta i Vijeća od 15. srpnja 2014. o utvrđivanju jedinstvenih pravila i jedinstvenog postupka za sanaciju kreditnih institucija i određenih investicijskih društava u okviru jedinstvenog sanacijskog mehanizma i jedinstvenog fonda za sanaciju te o izmjeni Uredbe (EU) br. 1093/2010 (SL L 225, 30.7.2014., str. 1.).

⁽³⁾ Direktiva 2014/59/EU Europskog parlamenta i Vijeća od 15. svibnja 2014. o uspostavi okvira za oporavak i sanaciju kreditnih institucija i investicijskih društava te o izmjeni Direktive Vijeća 82/891/EEZ i direktiva 2001/24/EZ, 2002/47/EZ, 2004/25/EZ, 2005/56/EZ, 2007/36/EZ, 2011/35/EU, 2012/30/EU i 2013/36/EU te uredbi (EU) br. 1093/2010 i (EU) br. 648/2012 Europskog parlamenta i Vijeća (SL L 173, 12.6.2014., str. 190.).

⁽⁴⁾ Popis tih subjekata objavljen je na mrežnim stranicama ESB-a na www.ecb.europa.eu.

⁽⁵⁾ Uredba Vijeća (EZ) br. 3603/93 od 13. prosinca 1993. o utvrđivanju definicija za primjenu zabrana iz članka 104. i članka 104.b stavka 1. Ugovora (SL L 332, 31.12.1993., str. 1.).

Članak 4.

Ograničenja kupnje

1. Ograničenje izdanja po međunarodnom identifikacijskom broju vrijednosnog papira (ISIN) primjenjuje se prema PSPP-u, nakon konsolidiranja udjela u svim portfeljima središnjih banaka Eurosustava. Ograničenje izdanja je 70 % po ISIN-u za sve korporativne obveznice osim korporativnih obveznica javnog sektora.

U posebnim slučajevima mogu se primjenjivati niža ograničenja izdanja, uključujući za korporativne obveznice javnog sektora ili iz razloga upravljanja rizicima. S korporativnim obveznicama javnog sektora postupat će se u skladu s njihovim tretmanom prema PSPP-u.

2. Eurosustav provodi na trajnoj osnovi odgovarajuće postupke procjene kreditnog rizika i dubinsku analizu prihvatljivih korporativnih obveznica.

3. Eurosustav utvrđuje dodatna ograničenja kupnje za grupe izdavatelja na temelju raspodjele referentnih vrijednosti povezanih s tržišnom kapitalizacijom grupe izdavatelja radi osiguravanja raznolike raspodjele kupnji među izdavateljima i grupama izdavatelja.

Članak 5.

Središnje banke Eurosustava kao kupci

Središnje banke Eurosustava koje kupuju korporativne obveznice prema CSPP-u, navedene su na popisu koji se objavljuje na mrežnim stranicama ESB-a. Eurosustav primjenjuje poseban postupak za raspodjelu korporativnih obveznica koje se kupuju prema CSPP-u, na temelju države u kojoj je izdavatelj osnovan. Upravo vijeće dozvoljava *ad hoc* odstupanja od posebnog postupka ako postoje objektivni pokazatelji ometanja provedbe postupka ili ako su takva odstupanja poželjna radi ostvarenja općih ciljeva monetarne politike CSPP-a. Posebno, svaka pojedina središnja banka Eurosustava kupuje samo prihvatljive korporativne obveznice koje je izdao izdavatelj osnovan u pojedinoj državi članici unutar europodručja. Zemljopisna raspodjela prihvatljivih država osnivanja izdavatelja korporativnih obveznica u odnosu na pojedine središnje banke Eurosustava navodi se na popisu koji se objavljuje na mrežnim stranicama ESB-a.

Članak 6.

Prihvatljive druge ugovorne strane

Sljedeće druge ugovorne strane prihvatljive su za CSPP i za izravne transakcije i za transakcije davanja u zajam vrijednosnih papira koje uključuju korporativne obveznice koje se drže u portfeljima CSPP-a Eurosustava:

- (a) subjekti koji udovoljavaju kriterijima prihvatljivosti za sudjelovanje u operacijama monetarne politike Eurosustava sukladno članku 55. Smjernice (EU) 2015/510 (ESB/2014/60); i
- (b) druge ugovorne strane koje središnje banke Eurosustava koriste za investiranje svojih investicijskih portfelja nominiranih u eurima.

Članak 7.

Transakcije pozajmljivanja vrijednosnih papira

Središnje banke Eurosustava koje kupuju korporativne obveznice prema CSPP-u, vrijednosne papire kupljene prema CSPP-u stavljaju na raspolaganje za pozajmljivanje, uključujući repo poslove, u cilju osiguravanja djelotvornosti CSPP-a.

Članak 8.

Završne odredbe

Ova Odluka stupa na snagu 6. lipnja 2016.

Sastavljeno u Beču 1. lipnja 2016.

Predsjednik ESB-a
Mario DRAGHI

ISSN 1977-0847 (elektroničko izdanje)
ISSN 1977-0596 (tiskano izdanje)

Ured za publikacije Europske unije
2985 Luxembourg
LUKSEMBURG

HR